

Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE
της 7ης Σεπτεμβρίου 2017¹

Υπόθεση C-687/15

**Ευρωπαϊκή Επιτροπή
κατά**

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

«Προσφυγή ακυρώσεως – Εξωτερική δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ – Καθορισμός των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, σε όργανο που συνιστάται από διεθνή συμφωνία – Εξωτερική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Μη προσήκουσα νομική μορφή της πράξεως που καθορίζει τις θέσεις που θα πρέπει να ληφθούν εξ ονόματος της Ένωσης – Συμπεράσματα του Συμβουλίου για την Παγκόσμια Διάσκεψη Ραδιοεπικοινωνιών του 2015 της Διεθνούς Ενώσεως Τηλεπικοινωνιών»

I. Εισαγωγή

1. Με την προσφυγή της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να ακυρώσει τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που εγκρίθηκαν στις 26 Οκτωβρίου 2015, για την Παγκόσμια Διάσκεψη Ραδιοεπικοινωνιών του 2015 (ΠΔΡ-15) της Διεθνούς Ενώσεως Τηλεπικοινωνιών (ΔΕΤ), για τον λόγο ότι το Συμβούλιο παρέβη το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ, καθόσον καθόρισε τις θέσεις που θα πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, δυνάμει της εν λόγω διατάξεως, υπό τη μορφή συμπερασμάτων αντί αποφάσεως όπως είχε προτείνει η Επιτροπή.

2. Με τις παρούσες προτάσεις, θα διευκρινίσω τους λόγους για τους οποίους θεωρώ ότι πρέπει να γίνει δεκτό το αίτημα της Επιτροπής και να ακυρωθούν τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2015.

¹ Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

II. Το νομικό πλαίσιο

A. Το διεθνές δίκαιο

3. Η Διεθνής Ένωση Τηλεπικοινωνιών (ΔΕΤ) είναι ένας εξειδικευμένος οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών, αρμόδιος για τις τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας. Στο πλαίσιο ακριβώς της ΔΕΤ, το ραδιοφάσμα και οι τροχιές των δορυφόρων κατανέμονται σε παγκόσμια κλίμακα και καταρτίζονται τεχνικές προδιαγραφές, προκειμένου να διασφαλισθεί η διασύνδεση των δικτύων και των τεχνολογιών².

4. Δυνάμει του καταστατικού της χάρτη, η ΔΕΤ αποτελείται από τα κράτη μέλη της ΔΕΤ και τα μέλη των τομέων της ΔΕΤ. Επί του παρόντος, 193 κράτη είναι μέλη της ΔΕΤ, μεταξύ των οποίων το σύνολο των κρατών μελών της Ένωσης. Η ΔΕΤ περιλαμβάνει επίσης περίπου 800 μέλη των τομέων, κυρίως οντότητες του ιδιωτικού τομέα ή πανεπιστημιακά ιδρύματα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μέλος τομέα της ΔΕΤ. Από το άρθρο 3, παράγραφοι 2 και 3, του καταστατικού χάρτη της ΔΕΤ προκύπτει ότι, σε αντίθεση με τα κράτη μέλη της ΔΕΤ, τα μέλη των τομέων της ΔΕΤ δεν διαθέτουν, μεταξύ άλλων, το δικαίωμα μίας ψήφου στις παγκόσμιες διασκέψεις της ΔΕΤ³.

5. Το άρθρο 4 του καταστατικού χάρτη της ΔΕΤ, που επιγράφεται «Εργαλεία της Ένωσης», προβλέπει στις παραγράφους του 1 και 3 τα εξής:

«1. Τα εργαλεία της Ένωσης είναι τα εξής:

- Το παρόν καταστατικό της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών,
- Η Σύμβαση της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών, και
- Οι διοικητικοί κανονισμοί.

[...]

3. Οι διατάξεις του παρόντος καταστατικού και της Συμβάσεως συμπληρώνονται επί πλέον με αυτές των διοικητικών κανονισμών που απαριθμούνται κατωτέρω, οι οποίες ρυθμίζουν τη χρήση των τηλεπικοινωνιών και δεσμεύουν όλα τα κράτη μέλη:

[...]

- τον κανονισμό των ραδιοεπικοινωνιών».

² Βλ., ως προς το αντικείμενο της ΔΕΤ, το άρθρο 1 του καταστατικού της χάρτη, που εγκρίθηκε από τη συμπληρωματική Διάσκεψη των πληρεξουσίων στη Γενεύη (Ελβετία) το 1992, με τις τροποποιήσεις που ενέκριναν οι Διασκέψεις των πληρεξουσίων στο Κυότο (Ιαπωνία) το 1994, στη Μινεάπολη (Ηνωμένες Πολιτείες) το 1998, στο Μαρακές (Μαρόκο) το 2002, στην Αττάλεια (Τουρκία) το 2006 και στην Γκουανταλαχάρα (Μεξικό) το 2010 (στο εξής: καταστατικό της ΔΕΤ).

³ Κατά την Επιτροπή, δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 2, του καταστατικού χάρτη της ΔΕΤ, η συμμετοχή ως μέλος τομέα, σε αντίθεση με την ιδιότητα πλήρους μέλους, δεν επιτρέπει στην Ευρωπαϊκή Ένωση να παρουσιάζει θέσεις σε διασκέψεις και συνεδριάσεις της ΔΕΤ, συμπεριλαμβανομένων των διασκέψεων στις οποίες αντικείμενο διαπραγματεύσεως είναι νομικώς δεσμευτικές πράξεις.

6. Το άρθρο 13 του καταστατικού χάρτη της ΔΕΤ, που επιγράφεται «Διασκέψεις των ραδιοεπικοινωνιών και συνελεύσεις των ραδιοεπικοινωνιών», ορίζει στις παραγράφους του 1 και 2 τα εξής:

«1. Μια παγκόσμια διάσκεψη των ραδιοεπικοινωνιών μπορεί να προβαίνει σε μερική ή, κατ' εξαίρεση, συνολική αναθεώρηση του κανονισμού των ραδιοεπικοινωνιών και κάθε άλλου ζητήματος παγκόσμιου χαρακτήρα που εμπίπτει στην αρμοδιότητά της και έχει σχέση με την ημερησία της διάταξη. Οι άλλες λειτουργίες αυτής της διασκέψεως εξαγγέλλονται στη Σύμβαση.

2. Οι παγκόσμιες διασκέψεις των ραδιοεπικοινωνιών συγκαλούνται κανονικά κάθε τρία ή τέσσερα χρόνια. Εντούτοις, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της Συμβάσεως, μια τέτοια διάσκεψη μπορεί να μη συγκληθεί ή μπορεί να συγκληθεί μια πρόσθετη διάσκεψη.»

B. Το δίκαιο της Ένωσης

7. Το άρθρο 10 της αποφάσεως 243/2012/ΕΕ⁴, το οποίο επιγράφεται «Διεθνείς διαπραγματεύσεις», ορίζει στην παράγραφο του 1 τα εξής:

«1. Στις διεθνείς διαπραγματεύσεις για θέματα που άπτονται του φάσματος, εφαρμόζονται οι εξής αρχές:

- α) εάν το αντικείμενο των διεθνών διαπραγματεύσεων εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Ένωσης, η θέση της Ένωσης καθορίζεται σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο·
- β) εάν το αντικείμενο των διεθνών διαπραγματεύσεων εμπίπτει εν μέρει στην αρμοδιότητα της Ένωσης και εν μέρει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, η Ένωση και τα κράτη μέλη προσπαθούν να καθορίσουν κοινή θέση σύμφωνα με τις απαιτήσεις της αρχής της καλόπιστης συνεργασίας.

Για την εφαρμογή του στοιχείου β) του πρώτου εδαφίου, η Ένωση και τα κράτη μέλη συνεργάζονται σύμφωνα με την αρχή της ενότητας στη διεθνή εκπροσώπηση της Ένωσης και των κρατών μελών της.»

III. Το ιστορικό της διαφοράς

8. Η Παγκόσμια Διάσκεψη των Ραδιοεπικοινωνιών του 2015 (στο εξής: ΠΔΡ 15) διεξήχθη στη Γενεύη από τις 2 έως τις 27 Νοεμβρίου 2015, με σκοπό την αναθεώρηση του κανονισμού των ραδιοεπικοινωνιών⁵.

9. Μια προκαταρκτική ημερήσια διάταξη της ΠΔΡ 15 είχε καταρτισθεί κατά την προηγούμενη παγκόσμια διάσκεψη των ραδιοεπικοινωνιών, αυτή του 2012 (στο εξής: ΠΔΡ-12)⁶, μετά την οποία το Συμβούλιο της ΔΕΤ είχε εγκρίνει την οριστική ημερήσια διάταξη της ΠΔΡ-15⁷.

4 Απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012, σχετικά με την καθιέρωση πολυετούς προγράμματος πολιτικής για το ραδιοφάσμα (ΕΕ 2012, L 81, σ. 7).

5 Βλ., όσον αφορά τον κανονισμό των ραδιοεπικοινωνιών, σημείο 5 των παρουσών προτάσεων.

6 Βλ. ψήφισμα 807 (ΠΔΡ-12), που εγκρίθηκε από την ΠΔΡ-12 στη Γενεύη το 2012, το οποίο επιγράφεται «Ημερήσια διάταξη της Παγκόσμιας Διασκέψεως Ραδιοεπικοινωνιών του 2015».

7 Βλ. ψήφισμα 1343 (C12) του Συμβουλίου της ΔΕΤ, το οποίο επιγράφεται «Τόπος, ημερομηνίες και ημερήσια διάταξη της Παγκόσμιας Διασκέψεως Ραδιοεπικοινωνιών (ΠΔΡ-15)».

10. Στις 29 Μαΐου 2015, η Επιτροπή υπέβαλε στο Συμβούλιο πρόταση αποφάσεως του Συμβουλίου, αφορώσα τη θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης κατά την ΠΔΡ-15⁸. Η πρόταση της Επιτροπής ανέφερε ως νομική βάση το άρθρο 114 ΣΛΕΕ σε συνδυασμό με το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ.

11. Το άρθρο 1 της προτάσεως της Επιτροπής προβλέπει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη, τα οποία ενεργούν από κοινού προς το συμφέρον της Ένωσης, πρέπει να συμμετάσχουν στις διαπραγματεύσεις στην παγκόσμια διάσκεψη ραδιοεπικοινωνιών του 2015 της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών με σκοπό την αναθεώρηση των κανονισμών ραδιοεπικοινωνιών.

Οι θέσεις που πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, στις διαπραγματεύσεις και κατά την έγκριση των τροποποιήσεων των κανονισμών ραδιοεπικοινωνιών παρατίθενται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.

Σε περίπτωση υποβολής στη διάσκεψη νέων προτάσεων σχετικά με αντικείμενο του παραρτήματος για το οποίο δεν έχει ληφθεί ακόμη θέση της Ένωσης, η θέση της Ένωσης καθορίζεται με επιτόπιο συντονισμό πριν από τη σύγκληση διάσκεψης για την έγκριση αναθεωρήσεων των κανονισμών ραδιοεπικοινωνιών. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η θέση της Ένωσης πρέπει να συνάδει με τις αρχές που καθορίζονται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.»

12. Κατά την 3419η σύνοδό του, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 26 Οκτωβρίου 2015 στο Λουξεμβούργο, το Συμβούλιο ενέκρινε τα ακόλουθα συμπεράσματα για την ΠΔΡ-15 (στο εξής: προσβαλλόμενη πράξη)⁹.

«Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

1. Υπενθυμίζοντας

- α) την απόφαση αριθ. 676/2002/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με ένα κανονιστικό πλαίσιο για την πολιτική του ραδιοφάσματος στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα,
- β) τις διατάξεις της οδηγίας – πλαισίου σχετικά με τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, και ιδίως το άρθρο 8α, παράγραφος 4,
- γ) την απόφαση αριθ. 243/2012/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012, σχετικά με την καθιέρωση πολυετούς προγράμματος πολιτικής για το ραδιοφάσμα,
- δ) τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για τις ευρωπαϊκές θέσεις στο πλαίσιο των παγκόσμιων διασκέψεων των ραδιοεπικοινωνιών του 1992, του 1997, του 2000, του 2003, του 2007 και του 2012,

⁸ Πρόταση αποφάσεως του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2015, σχετικά με τη θέση που πρέπει να εγκριθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην παγκόσμια διάσκεψη ραδιοεπικοινωνιών του 2015 (ΠΔΡ-15/WRC-15) της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών (ΔΕΤ/ITU) [COM(2015) 234 τελικό].

⁹ Συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2015, σχετικά με την παγκόσμια διάσκεψη ραδιοεπικοινωνιών του 2015 (WRC-15) της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών (ITU) (ST 13460 2015 INIT) [2015/0119 (NLE)] (παρατιθέμενα εδώ χωρίς τις υποσημειώσεις).

- ε) τη σπουδαιότητα των ασύρματων τεχνολογιών που χρησιμοποιούν ραδιοφάσμα αφενός για την εκπλήρωση των στόχων πολιτικής της ΕΕ που αφορούν την παροχή ταχείας ευρυζωνικής πρόσβασης στο Διαδίκτυο στο πλαίσιο της εμβληματικής πρωτοβουλίας “Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη” βάσει της στρατηγικής “Ευρώπη 2020”, και την εξασφάλιση διατηρήσιμων οικονομικών και κοινωνικών ωφελειών από μια ψηφιακή ενιαία αγορά,
- στ) τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 31ης Μαΐου 2010 σχετικά με το ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη,

2. Επισημαίνοντας

- τη γνώμη της Ομάδας για την Πολιτική Ραδιοφάσματος [...] του Φεβρουαρίου 2015 σχετικά με τους “κοινούς στόχους πολιτικής για την [ΠΔΡ-15]”,

3. Εκφράζει την ευρεία υποστήριξη για την εκπλήρωση των ακόλουθων στόχων στο πλαίσιο της [ΠΔΡ-15] με σκοπό την επιτυχή υλοποίηση των σχετικών πολιτικών της Ένωσης:

α) Σημείο 1.1. της ημερήσιας διάταξης:

- i. να προσδιοριστεί η ζώνη των 1452-1492 MHz και οι παρακείμενες ζώνες των 1427-1452 MHz και των 1492-1518 MHz για διεθνείς κινητές τηλεπικοινωνίες (ΔΚΤ) και παράλληλα να προστατευτούν οι παθητικές υπηρεσίες κάτω των 1427 MHz. Η εν λόγω αναγνώριση δεν αποκλείει τη χρήση αυτών των ζωνών από τυχόν εφαρμογές, συμπεριλαμβανομένης της άμυνας, των υπηρεσιών στις οποίες έχουν χορηγηθεί, ούτε αποδίδει προτεραιότητα στους κανονισμούς περί ραδιοεπικοινωνιών·
- ii. να διατεθεί η ζώνη των 3400-3800 MHz για [...] τ[ις] υπηρεσ[ίες] κινητής τηλεφωνίας και ειδικότερα τ[ις] διεθν[είς] υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας σε συμπρωτεύουσα βάση, λαμβάνοντας υπόψη ότι η ζώνη αυτή αποκτά ιδιαίτερη σημασία για τους δορυφορικές επικοινωνίες·
- iii. να υποστηρίξει την τρέχουσα κατανομή όσον αφορά τη ζώνη συχνοτήτων 470-694MHz στην Ευρώπη·
- iv. να μην προστεθεί η κατανομή σε συμπρωτεύουσα βάση των κινητών υπηρεσιών των ζωνών 5350-5470MHz και 5725-5850 MHz, ούτε να διατεθούν οι εν λόγω ζώνες, καθώς και η ζώνη των 5850-5925MHz, για διεθνείς κινητές τηλεπικοινωνίες, ενώ παράλληλα να μελετηθούν περαιτέρω οι εν λόγω τρεις ζώνες με σκοπό ενδεχόμενη χρήση τους για τοπικά δίκτυα ραδιοεπικοινωνιών και να διασφαλιστεί ότι σε κάθε περίπτωση προστατεύεται η πρωτεύουσα χρήση.

β) Σημείο 1.2. της ημερήσιας διάταξης:

- i. να οριστεί το κατώτερο άκρο της ζώνης εκπομπών στα 694 MHz και να υποστηριχθούν οι συστάσεις [ΔΕΤ-R] σχετικά με τα επίπεδα προστασίας για την υπηρεσία ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων κάτω των 694 MHz, ώστε να συμβαδίζουν με τα αποτελέσματα των μελετών που διενεργήθηκαν από την Ευρωπαϊκή διάσκεψη των διοικήσεων ταχυδρομείων και τηλεπικοινωνιών,
- ii. [ν]α εξασφαλιστεί μια ισορροπημένη συνύπαρξη μεταξύ ασύρματων ευρυζωνικών επικοινωνιών και της ραδιοτηλεοπτικής μεταδόσεως, και να μη συμφωνηθούν περιορισμοί πέραν εκείνων που περιλαμβάνονται στη συμφωνία GE-06 για την προστασία των ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων στη ζώνη συχνοτήτων 694-790 MHz,

iii. [ν]α Να εξασφαλιστεί ισορροπημένη πρόσβαση μεταξύ των κινητών υπηρεσιών και των υπηρεσιών αεροναυτικής ραδιοπλοήγησης (ARNS) στα σύνορα των ανατολικών κρατών μελών της [Ένωσης], ώστε να διευκολύνεται η λειτουργία των υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας σε χώρες της [Ένωσης], με κατάλληλες κανονιστικές διατάξεις των κανονισμών ραδιοεπικοινωνιών, ενώ ταυτόχρονα θα ευνοούνται οι μικρότερες πραγματικές αποστάσεις διαχωρισμού μεταξύ ARNS και IMT και θα τηρούνται τα δικαιώματα των ανατολικών κρατών μελών της ΕΕ στο συγκεκριμένο τομέα.

γ) Σύμφωνα με το σημείο 1.18 της ημερήσιας διάταξης, να διατεθεί η ζώνη των 77,5-78 GHz στην υπηρεσία ραδιοεντοπισμού για να διευκολυνθεί η χρήση της εν λόγω ζώνης για τα ραντάρ αυτοκινήτων χωρίς την επιβολή υπερβολικών περιορισμών, αλλά να αναγνωριστεί ότι οι σταθμοί ραδιοαστρονομίας πρέπει να συνεχίσουν να προστατεύονται,

δ) Σχετικά με το σημείο 10 της ημερήσιας διάταξης, να υποστηριχθεί η προσθήκη νέου θέματος της ημερήσιας διάταξης της [ΠΔΡ-19] το οποίο θα αφορά την εξέταση των αναγκών ραδιοφάσματος για τα συστήματα κινητής τηλεφωνίας πέμπτης γενιάς (5G), με επίκεντρο τη συχνότητα άνω των 6 GHz για την κατανομή νέων συχνοτήτων και για μια κοινή προσέγγιση στη δρομολόγηση σχετικών μελετών συμβατότητας πριν από την [ΠΔΡ-19].

4. Καλεί τα κράτη μέλη:

- να επιδιώξουν την εκπλήρωση των στόχων που ορίζονται στην παράγραφο 3 και να τηρούν τις αρχές που ορίζονται στην απόφαση 243/2012/ΕΕ σχετικά με την καθιέρωση πολυετούς προγράμματος πολιτικής για το ραδιοφάσμα κατά τη διαπραγμάτευση στο πλαίσιο της [ΠΔΡ-15] οποιασδήποτε συναφούς τροποποίησης των κανονισμών της [ΔΕΤ] περί ραδιοεπικοινωνιών,

5. Καλεί την Επιτροπή:

- να υποβάλει σύντομα έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τα αποτελέσματα της διάσκεψης [ΠΔΡ-15] και τα μέσα με τα οποία θα εξασφαλιστεί η πλήρης στήριξη των πολιτικών και των αρχών της Ένωσης στο πλαίσιο των εργασιών που θα πραγματοποιηθούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την προετοιμασία της επόμενης διάσκεψης, η οποία θα διεξαχθεί το 2019 [ΠΔΡ-19]».

13. Με αφορμή την έγκριση της προσβαλλόμενης πράξεως, η Επιτροπή προέβη στην ακόλουθη δήλωση, η οποία καταχωρίστηκε στα πρακτικά της συνόδου του Συμβουλίου:

«Η Επιτροπή εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι το Συμβούλιο ενέκρινε συμπεράσματα στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την παγκόσμια διάσκεψη ραδιοεπικοινωνιών του 2015, και όχι απόφαση, όπως προβλέπεται από το άρθρο 218, παράγραφος 9 [...] ΣΛΕΕ. Κατά την άποψη της Επιτροπής, η συγκεκριμένη θέση είναι αντίθετη με τη Συνθήκη και με τη νομολογία του Δικαστηρίου. Εν προκειμένω, η Επιτροπή επιφυλάσσεται όλων των δικαιωμάτων της.»

IV. Αιτήματα των διαδίκων

14. Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

- να ακυρώσει τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη παγκόσμια διάσκεψη ραδιοεπικοινωνιών του 2015 (ΠΔΡ-15) της Διεθνούς Ενώσεως Τηλεπικοινωνιών ΔΕΤ, που εγκρίθηκαν την 26η Οκτωβρίου 2015 κατά την 3419η σύνοδο στο Λουξεμβούργο,
- να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

15. Το Συμβούλιο ζητεί από το Δικαστήριο:

- να απορρίψει την προσφυγή στο σύνολό της,
- να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

16. Στην Τσεχική Δημοκρατία, την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, τη Γαλλική Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας επιτράπηκε να παρέμβουν υπέρ του Συμβουλίου.

V. Επί της προσφυγής

A. Επί του παραδεκτού της προσφυγής

17. Προκαταρκτικώς, διαπιστώνεται ότι, με το υπόμνημά του αντικρούσεως, το Συμβούλιο έθεσε ζήτημα παραδεκτού της υπό κρίση προσφυγής ακυρώσεως, προβάλλοντας ότι, από όσα υποστηρίζει στο δικόγραφο της προσφυγής της η Επιτροπή, φαίνεται να προκύπτει ότι αυτή εκτιμά ότι η προσβαλλόμενη πράξη δεν προορίζεται να παραγάγει νομικά αποτελέσματα, θέση που είναι ασυμβίβαστη, κατά το Συμβούλιο, με την άσκηση προσφυγής ακυρώσεως κατά της εν λόγω πράξεως δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ.

18. Πλην όμως, κατόπιν των διευκρινίσεων που παρέσχε η Επιτροπή, με το υπόμνημά της απαντήσεως, ιδίως όσον αφορά τα έννομα αποτελέσματα της προσβαλλομένης πράξεως, το Συμβούλιο δήλωσε, με το υπόμνημά του ανταπάντησεως, ότι οι εν λόγω διευκρινίσεις διέλυσαν τις αμφιβολίες που είχε αρχικά εκφράσει ως προς το παραδεκτό της προσφυγής.

19. Η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των διαδίκων, σχετικά με το παραδεκτό της υπό κρίση προσφυγής, οδηγεί στη διατύπωση των ακόλουθων παρατηρήσεων.

20. Δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να ελέγχει τη νομιμότητα των πράξεων των θεσμικών οργάνων «που προορίζονται να παράγουν έννομα αποτελέσματα έναντι τρίτων». Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, αποτελούν πράξεις δεκτικές προσφυγής, κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως, όλες οι πράξεις που εκδίδονται από τα θεσμικά όργανα, ανεξάρτητα από τη φύση ή τον τύπο τους, και οι οποίες αποσκοπούν στην παραγωγή δεσμευτικών εννόμων αποτελεσμάτων¹⁰.

21. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι απόφαση του Συμβουλίου που καθορίζει τις θέσεις που θα πρέπει να ληφθούν εξ ονόματος της Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ, συνιστά πράξη που παράγει νομικά αποτελέσματα κατά την έννοια του άρθρου 263 ΣΛΕΕ¹¹. Μια τέτοια απόφαση, επομένως, μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως κατά την έννοια της τελευταίας αυτής διατάξεως.

¹⁰ Βλ. απόφαση της 19ης Νοεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-63/12, EU:C:2013:752, σκέψη 28 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Βλ., επίσης, απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 1981, IBM κατά Επιτροπής (60/81, EU:C:1981:264, σκέψη 9), από την οποία προκύπτει ότι ο τύπος με τον οποίο εκδίδονται πράξεις ή αποφάσεις είναι, καταρχήν, αδιάφορος, όσον αφορά τη δυνατότητα προσβολής τους με προσφυγή ακυρώσεως.

¹¹ Βλ., συναφώς, απόφαση της 1ης Οκτωβρίου 2009, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-370/07, EU:C:2009:590, σκέψη 44), από την οποία προκύπτει ότι μια τέτοια απόφαση παράγει δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα, καθόσον καθορίζει τη θέση της Ένωσης στο πλαίσιο του οικείου οργάνου και έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα, αφενός, για το Συμβούλιο και την Επιτροπή και, αφετέρου, για τα κράτη μέλη, καθόσον τους επιβάλλει να υπερασπισθούν την εν λόγω θέση.

22. Εν προκειμένω, οι διάδικοι συμφωνούν ως προς τα περιστατικά, αφενός, ότι η προσβαλλόμενη πράξη, καίτοι εκδόθηκε υπό τη μορφή «συμπερασμάτων», εκδόθηκε από το Συμβούλιο σύμφωνα, μεταξύ άλλων, με το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ¹² και, αφετέρου, ότι η εν λόγω πράξη αποσκοπεί στην παραγωγή εννόμων αποτελεσμάτων, καθόσον αποσκοπεί στον καθορισμό, δυνάμει της εν λόγω διατάξεως, των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν εξ ονόματος της Ένωσης στο πλαίσιο της ΠΔΡ-15. Συναφώς, το Συμβούλιο τονίζει ότι η προσβαλλόμενη πράξη συνιστά «κατ' ουσίαν» απόφαση του Συμβουλίου¹³. Επιπλέον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι κανένα από τα κράτη μέλη που παρενέβησαν υπέρ του Συμβουλίου δεν αμφισβητεί το παραδεκτό της υπό κρίση προσφυγής.

23. Υπό τις συνθήκες αυτές, θεωρώ ότι η προσβαλλόμενη πράξη προορίζεται να παραγάγει έννομα αποτελέσματα κατά την έννοια του άρθρου 263 ΣΛΕΕ και ότι ο νομικός χαρακτηρισμός «συμπεράσματα» δεν μπορεί να συνεπάγεται ότι η πράξη αυτή εκφεύγει του ελέγχου νομιμότητας που ασκεί το Δικαστήριο δυνάμει της εν λόγω διατάξεως. Ως εκ περισσού, προσθέτω ότι, στο παρελθόν, το Δικαστήριο είχε κρίνει παραδεκτή προσφυγή στρεφόμενη κατά συμπερασμάτων του Συμβουλίου που αποσκοπούσαν στην παραγωγή εννόμων αποτελεσμάτων¹⁴.

24. Καταλήγω, επομένως, στο συμπέρασμα ότι η προσφυγή ακυρώσεως της προσβαλλομένης πράξεως είναι παραδεκτή και ότι το Δικαστήριο είναι αρμόδιο, βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, να ελέγξει τη νομιμότητα της εν λόγω πράξεως.

25. Για λόγους σαφήνειας, θεωρώ σκόπιμο να επισημάνω ότι το συμπέρασμα αυτό ουδόλως συνεπάγεται ότι οι πράξεις του Συμβουλίου που εκδίδονται υπό τη μορφή «συμπερασμάτων» μπορούν, κατά γενικό κανόνα, να αποτελούν αντικείμενο προσφυγής κατά το άρθρο 263 ΣΛΕΕ.

B. Επί της ουσίας

1. Επί του αντικειμένου της προσφυγής

26. Προς στήριξη της προσφυγής της, η Επιτροπή προβάλλει ένα μόνο λόγο, κατά τον οποίο το Συμβούλιο, καθόσον ενέκρινε τα συμπεράσματα για την ΠΔΡ-15 της ΔΕΤ, αντί να εκδώσει απόφαση όπως είχε προτείνει η Επιτροπή, παρέβη το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ.

27. Διαπιστώνεται, καταρχάς, ότι η Επιτροπή και το Συμβούλιο συμφωνούν στην εκτίμησή τους, αφενός, ότι τα σημεία της ημερησίας διατάξεως της ΠΔΡ-15, σε σχέση με τα οποία η προσβαλλόμενη πράξη καθόρισε τις θέσεις που θα πρέπει να ληφθούν εξ ονόματος της Ένωσης, εμπίπτουν στην εξωτερική αρμοδιότητα της Ένωσης, και, αφετέρου, ότι το άρθρο 114 ΣΛΕΕ αποτελεί την εφαρμοστέα ουσιαστική βάση και το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ την εφαρμοστέα διαδικαστική βάση για την έκδοση της εν λόγω πράξεως. Οι εν λόγω διάδικοι θεωρούν, επιπλέον, ότι η φύση της αρμοδιότητας της Ένωσης, είτε αυτή είναι αποκλειστική είτε συντρέχουσα με εκείνη των κρατών μελών, δεν έχει καμία επίπτωση στη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ. Οι εν λόγω διάδικοι διαφωνούν πάντως ως προς το ζήτημα αν το Συμβούλιο, εκδίδοντας την προσβαλλόμενη πράξη, τήρησε πράγματι τις διαδικαστικές προϋποθέσεις που προβλέπονται στην τελευταία αυτή διάταξη και, σε αρνητική περίπτωση, ως προς το ποιες είναι οι συνέπειες για το κύρος της εν λόγω πράξεως.

12 Κατά τους διαδίκους, το άρθρο 114 ΣΛΕΕ συνιστά την ουσιαστική βάση και το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ τη διαδικαστική βάση της προσβαλλομένης πράξεως. Βλ. σημείο 27 των παρουσών προτάσεων.

13 Βλ. σημείο 70 των παρουσών προτάσεων.

14 Απόφαση της 13ης Ιουλίου 2004, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-27/04, EU:C:2004:436, σκέψεις 44 έως 51).

28. Αντιθέτως, ορισμένα από τα κράτη μέλη που παρενέβησαν υπέρ του Συμβουλίου αμφισβητούν τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ εν προκειμένω, προβάλλοντας, μεταξύ άλλων, ότι η Ένωση δεν έχει την αναγκαία εξωτερική αρμοδιότητα, προκειμένου το Συμβούλιο να καθορίσει τις θέσεις που θα πρέπει να ληφθούν εξ ονόματος της Ένωσης, σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, ως προς τα σημεία της ημερησίας διατάξεως της ΠΔΡ-15, τα οποία αφορά η προσβαλλόμενη πράξη.

29. Διαπιστώνεται, καταρχάς, ότι, κατά το άρθρο 40, τέταρτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η παρέμβαση έχει ως αντικείμενο την υποστήριξη των αιτημάτων του ενός των διαδίκων. Επιπλέον, κατά το γράμμα του άρθρου 129, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ο παρεμβαίνων αποδέχεται τη δίκη στο στάδιο που αυτή βρίσκεται κατά τον χρόνο της παρεμβάσεώς του. Σε αυτό το πλαίσιο, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι ο παρεμβαίνων σε δίκη ενώπιον του Δικαστηρίου, δυνάμει του άρθρου 40 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν μπορεί να μεταβάλει το αντικείμενο της διαφοράς, όπως αυτό έχει οριοθετηθεί με τα αιτήματα και τους ισχυρισμούς ή λόγους που έχουν προβάλει οι κύριοι διάδικοι. Επομένως, παραδεκτά είναι μόνο τα επιχειρήματα του παρεμβαίνοντος τα οποία εντάσσονται στο πλαίσιο που έχει καθοριστεί με τα εν λόγω αιτήματα και ισχυρισμούς ή λόγους¹⁵.

30. Θεωρώ ότι τα επιχειρήματα σχετικά με την αδυναμία εφαρμογής του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ και την έλλειψη εξωτερικής αρμοδιότητας της Ένωσης που επικαλούνται τα παρεμβαίνοντα στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής κράτη μέλη, είναι ικανά να μεταβάλουν το αντικείμενο της δίκης, όπως αυτό έχει οριοθετηθεί από τα αιτήματα και τους λόγους που έχουν προβάλει οι κύριοι διάδικοι. Πράγματι, τα αιτήματα και οι λόγοι αυτοί αφορούν μόνον το ζήτημα εάν, κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης πράξεως, τηρήθηκαν οι προβλεπόμενες από το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ διαδικαστικές προϋποθέσεις.

31. Επομένως, φρονώ ότι τα επιχειρήματα σχετικά με την αδυναμία εφαρμογής του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ και την έλλειψη εξωτερικής αρμοδιότητας της Ένωσης, που επικαλούνται τα παρεμβαίνοντα κράτη μέλη, πρέπει, καταρχήν, να απορριφθούν εξ αρχής, ως απαράδεκτα¹⁶. Ως προς το σημείο αυτό, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι κανένα από τα παρεμβαίνοντα κράτη μέλη δεν έκανε χρήση της δυνατότητάς του να ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως, δυνάμει του άρθρου 263, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ κατά της προσβαλλόμενης πράξεως, προβάλλοντας ότι το Συμβούλιο υπερέβη τις εξουσίες του.

32. Χάριν πληρότητας, και για την περίπτωση που το Δικαστήριο θεωρήσει ότι πρέπει να ελέγξει αυτεπαγγέλτως τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ και την εξωτερική αρμοδιότητα της Ένωσης¹⁷ εν προκειμένω, θα εκθέσω στη συνέχεια τους λόγους για τους οποίους θεωρώ ότι η διάταξη αυτή μπορούσε να τύχει εφαρμογής κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης πράξεως και ότι η Ένωση διέθετε την αναγκαία εξωτερική αρμοδιότητα, προκειμένου το Συμβούλιο να εκδώσει την εν λόγω πράξη.

15 Απόφαση της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου (C-399/12, EU:C:2014:2258, σκέψη 27).

16 Βλ., συναφώς, απόφαση της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου (C-399/12, EU:C:2014:2258, σκέψεις 25 έως 28).

17 Βλ., συναφώς, απόφαση της 13ης Ιουλίου 2000, Salzgitter κατά Επιτροπής (C-210/98 P, EU:C:2000:397, σκέψεις 55 έως 57), την οποία επικαλείται η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και η οποία αφορά την υποχρέωση του δικαστή της Ένωσης να διαπιστώνει αυτεπαγγέλτως τη μη τήρηση της προθεσμίας γνωστοποίησης των ενισχύσεων, καθόσον πρόκειται για διαπίστωση που άπτεται της αρμοδιότητας της Επιτροπής να εγκρίνει τη σχετική ενίσχυση. Βλ., επιπλέον, προτάσεις του γενικού εισαγγελέα P. Mengozzi στην υπόθεση British Airways κατά Επιτροπής (C-122/16 P, EU:C:2017:406, σκέψη 100 και υποσημείωση 54).

2. Επί της δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ και της υπάρξεως εξωτερικής αρμοδιότητας της Ένωσης

α) Επί της ενδεχόμενης ανάγκης υπάρξεως εξωτερικής αρμοδιότητας της Ένωσης

33. Κατά το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής ή του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, εκδίδει απόφαση που καθορίζει τις θέσεις που θα πρέπει να ληφθούν εξ ονόματος της Ένωσης σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας.

34. Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η εφαρμογή του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ αφορά τις θέσεις που θα πρέπει να ληφθούν εξ ονόματος της Ένωσης στο πλαίσιο της συμμετοχής της, διά των θεσμικών οργάνων της ή, εφόσον απαιτείται, διά των κρατών μελών της που ενεργούν αλληλεγγύως προς το συμφέρον της, για την έκδοση πράξεων που παράγουν έννομα αποτελέσματα εντός του οικείου διεθνούς οργάνου¹⁸. Το Δικαστήριο διαπίστωσε, επιπλέον, ότι το γεγονός ότι η Ένωση δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος στην οικεία διεθνή συμφωνία δεν την εμποδίζει να εφαρμόζει, ως Ένωση, το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ¹⁹.

35. Δυνάμει της αρχής της κατανομής αρμοδιοτήτων, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 5, παράγραφοι 1 και 5, ΣΕΕ²⁰, η έγκριση από το Συμβούλιο των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν εξ ονόματος της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ προϋποθέτει την ύπαρξη εξωτερικής αρμοδιότητας της Ένωσης²¹. Δεν βλέπω εντούτοις κανένα λόγο να θεωρηθεί, όπως υποστηρίζουν η Τσεχική Δημοκρατία και η Γαλλική Δημοκρατία, ότι η εξωτερική αυτή αρμοδιότητα πρέπει απαραίτητως να είναι αποκλειστικής φύσεως, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

36. Πρώτον, το γράμμα του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ δεν περιέχει καμία ένδειξη προς αυτή την κατεύθυνση.

37. Επιπλέον, ούτε το άρθρο 216 ΣΛΕΕ, που ορίζει τις προϋποθέσεις για την ύπαρξη εξωτερικής αρμοδιότητας της Ένωσης, κάνει διάκριση ανάλογα με το αν η εξωτερική αρμοδιότητα της Ένωσης είναι συντρέχουσα ή αποκλειστική. Πράγματι, η διάταξη αυτή καλύπτει τόσο την αποκλειστική όσο και τη συντρέχουσα εξωτερική αρμοδιότητα της Ένωσης²². Ελλείψει ενδειξεως περί του αντιθέτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το ίδιο συμβαίνει με το άρθρο 218 ΣΛΕΕ, λαμβανομένου υπόψη ότι οι δύο διατάξεις περιέχονται στον ίδιο τίτλο V του πέμπτου μέρους της Συνθήκης ΛΕΕ που επιγράφεται «Οι διεθνείς συμφωνίες».

38. Δεύτερον, ούτε η άποψη ότι η εφαρμογή του εν λόγω άρθρου εξαρτάται από την ύπαρξη αποκλειστικής εξωτερικής αρμοδιότητας της Ένωσης βρίσκει έρεισμα στην τελολογική ερμηνεία της εν λόγω διατάξεως.

18 Βλ. συναφώς, απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2015, Συμβούλιο κατά Επιτροπής (C-73/14, EU:C:2015:663, σκέψη 63).

19 Βλ., συναφώς, απόφαση της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου (C-399/12, EU:C:2014:2258, σκέψη 55).

20 Η τήρηση της αρχής της κατανομής αρμοδιοτήτων επιβάλλεται τόσο για την εσωτερική όσο και για τη διεθνή δράση της Ένωσης. Βλ. γνωμοδότηση 2/94 (Προσχώρηση της Κοινότητας στην ΕΣΔΑ [Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών]) της 28ης Μαρτίου 1996 (EU:C:1996:140, σκέψη 24).

21 Βλ., συναφώς, προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Szpunar στην υπόθεση Γερμανία κατά Συμβουλίου (C-600/14, EU:C:2017:296, σημείο 60).

22 Βλ., ως προς τη διάκριση μεταξύ, αφενός, της *υπάρξεως* εξωτερικής αρμοδιότητας της Ένωσης, που καθορίζεται από το άρθρο 216, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, και, αφετέρου, της ενδεχομένως *αποκλειστικής* φύσεως αυτής της αρμοδιότητας, που καθορίζεται από το άρθρο 3, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, προτάσεις της γενικής εισαγγελέα E. Sharpston στη γνωμοδότηση 2/15 [(Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών με τη Σιγκαπούρη), EU:C:2016:992, σημείο 64] και προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Szpunar στην υπόθεση Γερμανία κατά Συμβουλίου (C-600/14, EU:C:2017:296, σημείο 80). Βλ., επίσης, αν και λιγότερο ρητά, γνωμοδότηση 2/15, της 16ης Μαΐου 2017 (EU:C:2017:376, σκέψεις 171 και 172), γνωμοδότηση 1/13 (προσχώρηση τρίτων κρατών στη Σύμβαση της Χάγης), της 14ης Οκτωβρίου 2014 (EU:C:2014:2303, σκέψεις 67 έως 74), και γνωμοδότηση 2/91 (Σύμβαση αριθ. 170 της ΔΟΕ), της 19ης Μαρτίου 1993 (EU:C:1993:106, σκέψη 7).

39. Όσον αφορά το πλαίσιο και τον σκοπό του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η εν λόγω διάταξη προβλέπει, κατά παρέκκλιση από τη συνήθη διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 218, παράγραφοι 1 έως 8, ΣΛΕΕ για τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη διεθνούς συμφωνίας από την Ένωση, μια απλοποιημένη διαδικασία για τον καθορισμό των θέσεων που πρέπει να ληφθούν εξ ονόματός της για τη συμμετοχή της στη διαδικασία θεσπίσεως, στο πλαίσιο αποφασιστικού οργάνου συσταθέντος δυνάμει της οικείας διεθνούς συμφωνίας, πράξεων σχετικών με την εφαρμογή ή τη θέση σε εφαρμογή της συμφωνίας αυτής²³. Με άλλα λόγια, η προβλεπόμενη στο άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ διαδικασία σκοπεί να καταστήσει ταχύτερη και και, επομένως, περισσότερο αποτελεσματική τη συμμετοχή της Ένωσης στην εφαρμογή ή τη λειτουργία μιας υφιστάμενης διεθνούς συμφωνίας. Δεν βλέπω κανένα λόγο για τον οποίο η απλοποιημένη αυτή διαδικασία δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στην περίπτωση συντρέχουσας εξωτερικής αρμοδιότητας²⁴.

40. Επιπλέον, ανεξάρτητα από τη φύση της αρμοδιότητας που διαθέτει η Ένωση, ο καθορισμός των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν εξ ονόματος της Ένωσης, δυνάμει του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ, μπορεί να συμβάλει στη διασφάλιση της ενιαίας διεθνούς εκπροσωπήσεως της Ένωσης και των κρατών μελών²⁵, καθώς και της τηρήσεως της αρχής της καλόπιστης συνεργασίας, που εξαγγέλλεται στο άρθρο 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ, εμποδίζοντας τα κράτη μέλη να λαμβάνουν μονομερώς μέτρα, τα οποία είναι ικανά να διακυβεύσουν τους στόχους της Ένωσης²⁶. Αυτό συμβαίνει ιδίως, σε περίπτωση που, όπως εν προκειμένω, η Ένωση δεν έχει την ιδιότητα πλήρους μέλους του οικείου διεθνούς οργανισμού, ήτοι της ΔΕΤ, και, επομένως, υποχρεούται να ενεργεί, στο πλαίσιο των οργάνων του οργανισμού αυτού, μέσω των κρατών μελών της²⁷. Υπενθυμίζω, συναφώς, ότι η πράξη που καθορίζει τη θέση της Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ, έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα για τα κράτη μέλη, καθόσον τους επιβάλλει να υπερασπισθούν την εν λόγω θέση²⁸.

23 Απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2015, Συμβούλιο κατά Επιτροπής (C-73/14, EU:C:2015:663, σκέψεις 64 και 65). Βλ. επίσης, Rosas, A., « Recent Case Law of the European Court of Justice Relating to Article 218 TFEU », *The EU as a Global Actor Bridging Legal Theory and Practice – Liber Amicorum in Honour of Ricardo Gosalbo Bono*, Czuczai, J., και Naert, F. (επιμ.) Brill/Nijhoff, 2017, σ. 370 και 371. Βλ., όσον αφορά τη γένεση του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ, τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα P. Cruz Villalón στην υπόθεση Γερμανία κατά Συμβουλίου (C-399/12, EU:C:2014:289, σκέψεις 39 έως 52), και προτάσεις της γενικής εισαγγελέα E. Sharpston στην υπόθεση Συμβούλιο κατά Επιτροπής (C-73/14, EU:C:2015:490, σκέψεις 69 έως 74).

24 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, όταν οι Συνθήκες απονέμουν στην Ένωση συντρέχουσα αρμοδιότητα με τα κράτη μέλη σε συγκεκριμένο τομέα, η Ένωση και τα κράτη μέλη δύνανται να νομοθετούν και να εκδίδουν νομικά δεσμευτικές πράξεις στον τομέα αυτό. Τα κράτη μέλη ασκούν τις αρμοδιότητές τους κατά το μέτρο που η Ένωση δεν έχει ασκήσει τη δική της. Βλ. επίσης, υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 14ης Ιουλίου 1976, Kramer κ.λπ. (3/76, 4/76 και 6/76, EU:C:1976:114, σκέψεις 39 και 40).

25 Βλ., όσον αφορά την απαίτηση ενιαίας διεθνούς εκπροσωπήσεως της Ένωσης και των κρατών μελών, όταν προκύπτει ότι το περιεχόμενο μια διεθνούς συμφωνίας εμπίπτει εν μέρει στην αρμοδιότητα της Ένωσης και εν μέρει σε αυτή των κρατών μελών, γνωμοδότηση 2/00 (πρωτόκολλο της Καρθαγένης για την πρόληψη των προερχόμενων από τη βιοτεχνολογία κινδύνων, της 6ης Δεκεμβρίου 2001 (EU:C:2001:664, σκέψη 18 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία), και απόφαση της 20ής Απριλίου 2010, Επιτροπή κατά Σουηδίας (C-246/07, EU:C:2010:203, σκέψη 73). Βλ., γενικότερα, τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα P. Mengozzi στην υπόθεση Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-28/12, EU:C:2015:43, σημεία 58 έως 63 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

26 Βλ., συναφώς, το τρίτο εδάφιο της τελευταίας αυτής διατάξεως, κατά το οποίο τα κράτη μέλη διευκολύνουν την Ένωση στην εκπλήρωση της αποστολής της και απέχουν από τη λήψη οποιουδήποτε μέτρου ικανού να θέσει σε κίνδυνο την πραγματοποίηση των στόχων της Ένωσης. Βλ., επιπλέον, απόφαση της 20ής Απριλίου 2010, Επιτροπή κατά Σουηδίας (C-246/07, EU:C:2010:203, σκέψη 71 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία), στην οποία το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι το καθήκον καλόπιστης συνεργασίας είναι γενικής εφαρμογής και δεν εξαρτάται ούτε από τον αποκλειστικό ή μη χαρακτήρα της οικείας αρμοδιότητας της Ένωσης ούτε από ενδεχόμενο δικαίωμα των κρατών μελών να αναλαμβάνουν υποχρεώσεις έναντι τρίτων χωρών.

27 Βλ. σημείο 4 των παρουσών προτάσεων. Βλ. επιπλέον, απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2009, Επιτροπή κατά Ελλάδος (C-45/07, EU:C:2009:81, σκέψη 31), από την οποία προκύπτει ότι η έλλειψη της ιδιότητας μέλους ενός διεθνούς οργανισμού της Ένωσης ουδόλως την εμποδίζει να ασκεί αποτελεσματικά την εξωτερική αρμοδιότητά της, ιδίως μέσω των κρατών μελών ενεργούντων αλληλεγγύως προς το συμφέρον της Ένωσης.

28 Βλ., συναφώς, απόφαση της 1ης Οκτωβρίου 2009, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-370/07, EU:C:2009:590, σκέψη 44) και υποσημείωση 11 των παρουσών προτάσεων.

41. Τρίτον, η θέση που υπερασπίστηκε η Τσεχική Δημοκρατία και η Γαλλική Δημοκρατία θα κατέληγε να καταστήσει πιο δύσκολη την προάσπιση των συμφερόντων της Ένωσης στο πλαίσιο της εφαρμογής μιας διεθνούς συμφωνίας, πράγμα που θα ήταν δύσκολα συμβατό με τον σκοπό που επιδιώκουν οι Συνθήκες και ο οποίος συνίσταται, κατά την άποψή μου, στη διασφάλιση υψηλού βαθμού συμμετοχής της Ένωσης στη διεθνή σκηνή²⁹.

42. Τέταρτον, μολονότι το Δικαστήριο δεν είχε ποτέ μέχρι σήμερα την ευκαιρία να αποφανθεί ρητώς επί της δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ στην περίπτωση συντρέχουσας αρμοδιότητας της Ένωσης και των κρατών μελών, θεωρώ ότι το έπραξε εμμέσως με την απόφαση Γερμανία κατά Συμβουλίου (C-399/12)³⁰. Πράγματι, το Δικαστήριο επιδοκίμασε, με τη σκέψη 66 της εν λόγω αποφάσεως, το γεγονός ότι το Συμβούλιο στηρίχθηκε στο άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ για να εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση, αφού είχε διαπιστώσει, με τη σκέψη 51 της αποφάσεως, ότι η υπόθεση αφορούσε τον τομέα της κοινής γεωργικής πολιτικής. Υπενθυμίζεται ότι ο τομέας της γεωργίας, δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο δ', ΣΛΕΕ, εμπίπτει στη συντρέχουσα αρμοδιότητα της Ένωσης και των κρατών μελών³¹.

43. Συμπερασματικά, φρονώ, όπως η Επιτροπή και το Συμβούλιο³², ότι η φύση της αρμοδιότητας της Ένωσης ουδεμία επιρροή ασκεί στη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ.

β) Επί της υπάρξεως εξωτερικής αρμοδιότητας της Ένωσης

44. Σύμφωνα με το άρθρο 216, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, η Ένωση διαθέτει εξωτερική αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων, όταν η σύναψη μιας συμφωνίας ενδέχεται να επηρεάσει κοινούς κανόνες ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους.

45. Θεωρώ ότι δεν υπάρχει λόγος να θεωρηθεί ότι η Ένωση δεν διέθετε, εν προκειμένω, την αναγκαία εξωτερική αρμοδιότητα, προκειμένου το Συμβούλιο να καθορίσει τις θέσεις που θα πρέπει να ληφθούν εξ ονόματος της Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ, όπως αυτές διατυπώνονται στην προσβαλλόμενη πράξη.

46. Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι θέσεις που καθορίστηκαν με την προσβαλλόμενη πράξη αφορούν τον τομέα της διαχειρίσεως του ραδιοφάσματος και τη χρησιμοποίηση των ραδιοσυχνοτήτων, ο οποίος ρυθμίζεται σε μεγάλο βαθμό από τον νομοθέτη της Ένωσης βάσει της αρμοδιότητάς του που στηρίζεται στο άρθρο 114 ΣΛΕΕ³³. Ορισμένες πράξεις της Ένωσης στον τομέα αυτόν παραπέμπουν ρητώς στις εργασίες για τη διαχείριση του ραδιοφάσματος που

29 Βλ., μεταξύ άλλων, άρθρο 3, παράγραφος 5, και άρθρο 21 ΣΕΕ. Βλ., επίσης, άρθρο 220 ΣΛΕΕ.

30 Απόφαση της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου (C-399/12, EU:C:2014:2258).

31 Το Συμβούλιο υποστήριξε στην εν λόγω υπόθεση ότι η Ένωση διέθετε, δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, αποκλειστική εξωτερική αρμοδιότητα στους τομείς που καλύπτονται από την προσβαλλόμενη απόφαση, ενώ η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και τα παρεμβάντα κράτη μέλη θεωρούσαν ότι η αρμοδιότητα της Ένωσης είχε χαρακτήρα συντρέχουσας αρμοδιότητας. Βλ. απόφαση της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου (C-399/12, EU:C:2014:2258, σκέψεις 34 και 43).

32 Βλ. σημείο 27 των παρούσων προτάσεων.

33 Βλ. μεταξύ άλλων, άρθρα 8α έως 9β της οδηγίας 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία πλαίσιο) (ΕΕ 2002, L 108, σ. 33), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2009/140/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009 (ΕΕ 2009, L 337, σ. 37) (στο εξής οδηγία 2002/21)· άρθρα 5 έως 8 και 10 έως 14 της οδηγίας 2002/20/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την αδειοδότηση) (ΕΕ 2002, L 108, σ. 21), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2009/140· απόφαση 676/2002/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με ένα κανονιστικό πλαίσιο για την πολιτική του ραδιοφάσματος στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (απόφαση ραδιοφάσματος) (ΕΕ 2002, L 108, σ. 1), και απόφαση 243/2012. Βλ., επιπλέον, οδηγία 91/287/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 1991, σχετικά με τη ζώνη συχνοτήτων που πρέπει να οριστεί για τη συντονισμένη εγκατάσταση ψηφιακών ευρωπαϊκών ασύρματων τηλεπικοινωνιών (DECT) στην Κοινότητα (ΕΕ 1991, L 144, σ. 45), και οδηγία 87/372/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 1987, σχετικά με τις ζώνες συχνότητας που θα διατεθούν για τη συντονισμένη εγκατάσταση πανευρωπαϊκών ψηφιακών κυψελωτών δημόσιων επίγειων κινητών επικοινωνιών στην Κοινότητα (ΕΕ 1987, L 196, σ. 85), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2009/114/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009 (ΕΕ 2009, L 274, σ. 25).

πραγματοποιήθηκαν από τη ΔΕΤ και στον κανονισμό των ραδιοεπικοινωνιών³⁴. Επιπλέον, βάσει της αποφάσεως 676/2002 (απόφαση ραδιοφάσμα)³⁵, η Επιτροπή έλαβε διάφορα τεχνικά μέτρα τα οποία προβλέπουν την εναρμόνιση των προϋποθέσεων που αφορούν τη διαθεσιμότητα και την αποτελεσματική χρήση του ραδιοφάσματος, ορισμένα από τα οποία αφορούν τις ζώνες συχνοτήτων στις οποίες αναφέρεται η προσβαλλόμενη πράξη³⁶.

47. Όσον αφορά τα σημεία της ημερησίας διατάξεως της ΠΔΡ-15, σε σχέση με τα οποία η προσβαλλόμενη πράξη καθόρισε τις θέσεις που θα πρέπει να ληφθούν εξ ονόματος της Ένωσης, η Επιτροπή εξέθεσε, με την πρότασή της αποφάσεως του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 2015, τους λόγους για τους οποίους θεωρούσε ότι κάθε ένα από τα σημεία αυτά μπορούσε να έχει άμεση επίπτωση στους κανόνες της Ένωσης ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους και ότι καλύπτονταν, επομένως, από την εξωτερική αρμοδιότητα της Ένωσης, δυνάμει του άρθρου 216, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ³⁷.

48. Οι παρατηρήσεις που κατέθεσαν στο Δικαστήριο τα παρεμβαίνοντα κράτη μέλη δεν είναι ικανές, κατά τη γνώμη μου, να θέσουν υπό αμφισβήτηση την εκτίμηση της Επιτροπής ως προς την ύπαρξη εξωτερικής αρμοδιότητας της Ένωσης, προκειμένου το Συμβούλιο να καθορίσει, σύμφωνα με το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ, τις θέσεις που θα πρέπει να ληφθούν εξ ονόματος της Ένωσης, όπως αυτές διατυπώνονται στην προσβαλλόμενη πράξη.

49. Πρώτον, σε αντίθεση προς ό,τι φαίνεται να υποστηρίζει η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η ύπαρξη εξωτερικής αρμοδιότητας της Ένωσης δεν μπορεί να εξαρτάται από την έκδοση νομικών πράξεων της Ένωσης που θα κάλυπταν πλήρως τις ζώνες συχνοτήτων που αφορά η προσβαλλόμενη πράξη. Πράγματι, σύμφωνα με το γράμμα του, το άρθρο 216, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ απαιτεί απλώς η σύναψη της οικείας συμφωνίας να «ενδέχεται να επηρεάσει κοινούς κανόνες ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους».

50. Το Δικαστήριο έχει κρίνει σε σχέση με την πανομοιότυπη διατύπωση του άρθρου 3, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ³⁸ ότι οι διεθνείς δεσμεύσεις των κρατών μελών ενδέχεται να επηρεάσουν τους κοινούς κανόνες της Ένωσης ή να μεταβάλουν την εμβέλειά τους, στοιχείο που δικαιολογεί την ύπαρξη αποκλειστικής εξωτερικής αρμοδιότητας της Ένωσης, όταν οι δεσμεύσεις αυτές εμπίπτουν στον τομέα εφαρμογής των εν λόγω κανόνων. Συναφώς, το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει ότι η κατάφαση ενός τέτοιου κινδύνου δεν προϋποθέτει πλήρη σύμπτωση μεταξύ του τομέα τον οποίο καλύπτουν οι διεθνείς δεσμεύσεις και εκείνου της κανονιστικής ρυθμίσεως της Ένωσης και ότι,

34 Βλ., μεταξύ άλλων, άρθρο 9, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, καθώς και παράγραφος 4, και αιτιολογική σκέψη 30 της οδηγίας 2002/21· άρθρο 1, παράγραφος 3, καθώς και αιτιολογικές σκέψεις 18 και 19 της αποφάσεως 676/2002· αιτιολογική σκέψη 22 της αποφάσεως 243/2001· έβδομη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 87/372. Βλ., επιπλέον, άρθρο 8 της οδηγίας 2002/20, που παραπέμπει, γενικότερα, στις «διεθνείς συμφωνίες». Βλ., όσον αφορά τον κανονισμό ραδιοεπικοινωνιών, σημείο 5 των παρουσών προτάσεων.

35 Βλ. υποσημείωση 33 των παρουσών προτάσεων.

36 Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση 2004/545/ΕΚ της Επιτροπής, της 8ης Ιουλίου 2004, σχετικά με την εναρμόνιση ραδιοφάσματος στην περιοχή των 79 GHz για χρήση ραντάρ μικρής εμβέλειας για οχήματα στην Κοινότητα (ΕΕ 2004, L 241, σ. 66), η οποία εναρμονίζει τη ζώνη συχνοτήτων μεταξύ 77 και 81 GHz, απόφαση 2005/513/ΕΚ της Επιτροπής, της 11ης Ιουλίου 2005, σχετικά με την εναρμονισμένη χρήση ραδιοφάσματος στη ζώνη συχνοτήτων των 5 GHz για την υλοποίηση συστημάτων ασύρματης πρόσβασης, συμπεριλαμβανομένων τοπικών δικτύων ραδιοεπικοινωνιών (WAS/RLAN) (ΕΕ 2005, L 187, σ. 22, και διορθωτικό ΕΕ 2005, L 238, σ. 26), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2007/90/ΕΚ της Επιτροπής της 12ης Φεβρουαρίου 2007 (ΕΕ 2007, L 41, σ. 10), που εναρμονίζει τις ζώνες συχνοτήτων 5 150-5 350 MHz και 5 470-5 725 MHz· απόφαση 2008/411/ΕΚ της Επιτροπής, της 21ης Μαΐου 2008, σχετικά με την εναρμόνιση της ζώνης συχνοτήτων 3 400-3 800 MHz για επίγεια συστήματα ικανά να παρέχουν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Κοινότητα (ΕΕ 2008, L 144, σ. 77), όπως τροποποιήθηκε με την εκτελεστική απόφαση 2014/276/ΕΚ της Επιτροπής, της 2ας Μαΐου 2014 (ΕΕ 2014, L 139, σ. 18)· απόφαση 2008/671/ΕΚ της Επιτροπής, της 5ης Αυγούστου 2008, σχετικά με την εναρμονισμένη χρήση ραδιοφάσματος στη ζώνη συχνοτήτων των 5 875-5 905 MHz για συναφείς με την ασφάλεια εφαρμογές των ευφών συστημάτων μεταφορών (ΕΕ 2008, L 220, σ. 24), και εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2015/750 της Επιτροπής, της 8ης Μαΐου 2015, σχετικά με την εναρμόνιση της ζώνης συχνοτήτων 1 452-1 492 MHz για επίγεια συστήματα ικανά να παρέχουν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Ένωση (ΕΕ 2015, L 119, σ. 27). Βλ., ως προς τις ζώνες συχνοτήτων που καλύπτονται από την προσβαλλόμενη πράξη, σημείο 12 των παρουσών προτάσεων.

37 Βλ. σημείο 3 της αιτιολογικής εκθέσεως στην πρόταση της Επιτροπής της 29ης Μαΐου 2015 (προπαρατεθείσα). Στην εν λόγω πρόταση, η Επιτροπή αναφέρθηκε, επιπλέον, στη γνώμη που εξέδωσε η ομάδα για την πολιτική στον τομέα του ραδιοφάσματος (RSPG) στις 19 Φεβρουαρίου 2015, «RSPG Opinion on Common Policy Objectives for WRC-15» (RSPG15-593 τελικό).

38 Το άρθρο 3, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ προβλέπει ότι η Ένωση έχει επίσης αποκλειστική αρμοδιότητα για τη σύναψη διεθνούς συμφωνίας, μεταξύ άλλων, κατά το μέτρο που η σύναψη αυτή ενδέχεται να επηρεάσει τους κοινούς κανόνες ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους.

ειδικότερα, τέτοιες διεθνείς δεσμεύσεις δύνανται να επηρεάσουν τους κανόνες της Ένωσης ή να μεταβάλουν την εμβέλειά τους, οσάκις οι δεσμεύσεις αυτές άπτονται τομέα που καλύπτεται ήδη σε μεγάλο βαθμό από κανόνες της Ένωσης³⁹. Εκτιμώ ότι η συλλογιστική αυτή μπορεί να εφαρμοσθεί πλήρως, κατ' αναλογία, στην εκτίμηση που έχει ως αντικείμενο το αν η σύναψη μιας διεθνούς συμφωνίας ενδέχεται να επηρεάσει κοινούς κανόνες ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους κατά την έννοια του άρθρου 216, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ. Όπως προκύπτει από τα προεκτεθέντα, ο τομέας της διαχείρισης του ραδιοφάσματος και της χρήσεως των ραδιοσυχνοτήτων καλύπτεται σε μεγάλο μέρος από τους κοινούς κανόνες της Ένωσης.⁴⁰

51. Δεύτερον, όσον αφορά τα επιχειρήματα της Γαλλικής Δημοκρατίας που αφορούν τη χρήση του ραδιοφάσματος για σκοπούς εθνικής άμυνας και δημοσίας ασφάλειας, επισημαίνεται ότι μολονότι οι πράξεις της Ένωσης σχετικά με τη διαχείριση και τη χρήση του ραδιοφάσματος δεν θίγουν το δικαίωμα των κρατών μελών να χρησιμοποιούν τα φάσματά τους για σκοπούς δημοσίας τάξεως, δημοσίας ασφάλειας και άμυνας⁴¹, το γεγονός και μόνον ότι το ραδιοφάσμα, από γενικής απόψεως, θα είχε επιπτώσεις στη λειτουργία της εθνικής άμυνας και στη δημόσια ασφάλεια δεν μπορεί να αποκλείσει την εξωτερική αρμοδιότητα της Ένωσης.

52. Φρονώ ότι, στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής, δεν αποδείχθηκε ότι οι αναθεωρήσεις του κανονισμού ραδιοεπικοινωνιών που προβλέπονται στα σημεία της ημερησίας διατάξεως της ΠΔΡ-15, στα οποία αναφέρεται η προσβαλλόμενη πράξη, έχουν, για την εθνική άμυνα ή τη δημόσια ασφάλεια των κρατών μελών, συγκεκριμένες επιπτώσεις δυνάμενες να αποκλείουν την αρμοδιότητα της Ένωσης.

53. Τρίτον, όσον αφορά το άρθρο 10 της αποφάσεως 243/2012, το οποίο επικαλούνται η Δημοκρατία της Τσεχίας, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και η Γαλλική Δημοκρατία, δεν βλέπω καμία ασυμβατότητα μεταξύ της διατάξεως αυτής και της εφαρμογής του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ εν προκειμένω. Πράγματι, από το άρθρο 10, παράγραφος 1, στοιχείο α', της αποφάσεως 243/2012 προκύπτει ότι, στο πλαίσιο των διεθνών διαπραγματεύσεων για το φάσμα, αν το ζήτημα που αποτελεί το αντικείμενο των διεθνών διαπραγματεύσεων εμπίπτει στον τομέα της αρμοδιότητας της Ένωσης, η θέση της Ένωσης καθορίζεται σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο⁴². Αυτό ακριβώς συνέβαινε εν προκειμένω. Σημειώνω ότι η εν λόγω διάταξη ουδεμία αναφορά περιέχει στη φύση της αρμοδιότητας της Ένωσης.

54. Σε αντίθεση προς όσα υποστηρίζει η Τσεχική Δημοκρατία και η Γαλλική Δημοκρατία, θεωρώ ότι το άρθρο 10, παράγραφος 1, στοιχείο β', της αποφάσεως 243/2012 δεν μπορούσε να εφαρμοσθεί στην έκδοση της προσβαλλόμενης πράξεως. Πράγματι, η διάταξη αυτή, κατά το γράμμα της, αφορά την περίπτωση στην οποία το ζήτημα που αποτελεί το αντικείμενο των διεθνών διαπραγματεύσεων «εμπίπτει εν μέρει στην αρμοδιότητα της Ένωσης και εν μέρει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών». Φρονώ ότι η διατύπωση αυτή αντανακλά ευθέως τη νομολογία του Δικαστηρίου που αναφέρεται σε περιπτώσεις στις οποίες το ζήτημα που αποτελεί το αντικείμενο των διεθνών διαπραγματεύσεων

39 Βλ. γνωμοδότηση 3/15 (Συνθήκη του Μαρακές για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε δημοσιευμένα έργα), της 14ης Φεβρουαρίου 2017 (EU:C:2017:114, σκέψεις 105 έως 107) και, υπό την έννοια αυτή, γνωμοδότηση 2/15, της 16ης Μαΐου 2017 (EU:C:2017:376, σκέψεις 180 και 181). Βλ., στο πλαίσιο αυτό, αιτιολογική σκέψη 10 της αποφάσεως 243/2012, κατά την οποία «[α]ν και η διαχείριση του φάσματος παραμένει σε μεγάλο βαθμό εθνική αρμοδιότητα, θα πρέπει να ασκείται σε συμμόρφωση με το ισχύον ενωσιακό δίκαιο και να παρέχει τη δυνατότητα ανάληψης δράσης για την εκτέλεση ενωσιακών πολιτικών». Βλ., επιπλέον, αιτιολογική σκέψη 28 της οδηγίας 2009/140, κατά την οποία, «[μ]ολονότι η διαχείριση του ραδιοφάσματος εξακολουθεί να εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, ο στρατηγικός σχεδιασμός και, οσάκις απαιτείται, η εναρμόνιση σε κοινοτικό επίπεδο μπορούν να συμβάλουν ώστε να εξασφαλισθεί ότι οι χρήστες του ραδιοφάσματος θα επωφελούνται πλήρως από την εσωτερική αγορά και ότι τα συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα μπορούν να προστατεύονται πραγματικά παγκοσμίως [...]».

40 Βλ. σημείο 46 των παρουσών προτάσεων.

41 Βλ. άρθρο 1, παράγραφος 4, της αποφάσεως 676/2002 και άρθρο 1, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της αποφάσεως 243/2012. Βλ., επίσης, υπό την έννοια αυτή, αιτιολογική σκέψη 7 της οδηγίας 2002/21. Βλ., επιπλέον, σε αυτό το πλαίσιο, άρθρο 4, παράγραφος 2, ΣΕΕ, κατά το οποίο η Ένωση σέβεται τις ουσιώδεις λειτουργίες του κράτους, ιδίως δε τις λειτουργίες που αποβλέπουν στη διασφάλιση της εδαφικής ακεραιότητας, τη διατήρηση της δημόσιας τάξης και την προστασία της εθνικής ασφάλειας, η οποία τελευταία παραμένει στην ευθύνη κάθε κράτους μέλους, και άρθρο 346, παράγραφος 1, στοιχείο α', ΣΛΕΕ, κατά το οποίο κανένα κράτος μέλος δεν υποχρεούται να παρέχει πληροφορίες, τη διάδοση των οποίων θεωρεί αντίθετη προς ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας του.

42 Βλ. σημείο 7 των παρουσών προτάσεων.

εμπίπτει εν μέρει στην αρμοδιότητα της Ένωσης και εν μέρει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, στην οποία αναφέρεται επίσης η αιτιολογική σκέψη 34 της αποφάσεως 243/2012⁴³. Θεωρώ, συνεπώς, ότι το άρθρο 10, παράγραφος 1, στοιχείο β', αφορά όχι την περίπτωση συντρέχουσας αρμοδιότητας, αλλά μάλλον την περίπτωση στην οποία ορισμένα στοιχεία μιας διεθνούς συμφωνίας δεν καλύπτονται από την αρμοδιότητα της Ένωσης. Τούτο όμως δεν συνέβαινε εν προκειμένω.

55. Συμπερασματικά, έχω τη γνώμη ότι η Ένωση διέθετε, εν προκειμένω, την αναγκαία εξωτερική αρμοδιότητα.

56. Ουδείς από τους διαδίκους που κατέθεσαν παρατηρήσεις ενώπιον του Δικαστηρίου αμφισβητεί ότι οι λοιπές προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ πληρούνται εν προκειμένω, δηλαδή, πρώτον, ότι η ΠΔΡ-15 δύναται να θεωρηθεί ως «όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία»⁴⁴, δεύτερον, ότι οι αναθεωρήσεις του κανονισμού ραδιοεπικοινωνιών που προβλέπονται στα σημεία της ημερησίας διατάξεως της ΠΔΡ-15 μπορούν να χαρακτηρισθούν ως «πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα»⁴⁵ και, τρίτον, ότι οι αναθεωρήσεις αυτές δεν συνιστούν «πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας». Εκτιμώ επίσης ότι το σύνολο των προϋποθέσεων εφαρμογής του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ πληρούνται.

57. Επομένως, το Συμβούλιο, κατά τη γνώμη μου, μπορούσε να καθορίσει, σύμφωνα με το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ, τις θέσεις που θα πρέπει να ληφθούν εξ ονόματος της Ένωσης, όπως αυτές διατυπώνονται στην προσβαλλόμενη πράξη⁴⁶.

58. Κατά συνέπεια, πρέπει να εξακριβωθεί αν το Συμβούλιο τήρησε τις διαδικαστικές απαιτήσεις που απορρέουν από αυτή τη διάταξη κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης πράξεως.

3. Επί του μοναδικού λόγου ακυρώσεως

59. Με τον μοναδικό λόγο ακυρώσεως που προβάλλει, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Συμβούλιο, εκδίδοντας την προσβαλλόμενη πράξη υπό μορφή προτάσεων, αντί αποφάσεως, όπως αυτή είχε προτείνει, παρέβη το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ.

60. Το Συμβούλιο, εξάλλου, υποστηρίζει ότι τήρησε πράγματι την εν λόγω διάταξη, κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης πράξεως, και δηλώνει ότι το γεγονός ότι οι θέσεις της Ένωσης που αφορούσαν την ΠΔΡ-15 καθορίστηκαν υπό τη μορφή συμπερασμάτων δεν συνιστά παράβαση ουσιώδους τύπου δυνάμενη να επιφέρει την ακύρωσή τους. Κατά το Συμβούλιο, η Επιτροπή δεν απέδειξε εξάλλου ότι οι εν λόγω θέσεις θα μπορούσαν να είναι αισθητά διαφορετικές, αν είχαν εγκριθεί υπό τη μορφή αποφάσεως.

43 Βλ., μεταξύ άλλων, γνωμοδότηση 2/91 (Σύμβαση 170 της ΔΟΕ) της 19ης Μαρτίου 1993 (EU:C:1993:106, σκέψη 36 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και απόφαση της 28ης Απριλίου 2015, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-28/12, EU:C:2015:282, σκέψη 54).

44 Βλ., όσον αφορά τη παγκόσμια διάσκεψη ραδιοεπικοινωνιών, άρθρο 13, παράγραφοι 1 και 2, του καταστατικού της ΔΕΤ, που παρατίθεται στο σημείο 6 των παρουσών προτάσεων, και άρθρο 7 της συμβάσεως της ΔΕΤ, που εγκρίθηκε από τη συμπληρωματική διάσκεψη πληρεξουσίων στη Γενεύη (Ελβετία) το 1992, με τις τροποποιήσεις που εγκρίθηκαν από τη διάσκεψη πληρεξουσίων στο Κιότο (Ιαπωνία) το 1994, στη Μινεάπολη (Ηνωμένες Πολιτείες) το 1998, στο Μαρακές (Μαρόκο) το 2002, στην Αττάλεια (Τουρκία) το 2006 και στη Γκουανταλαχάρα (Μεξικό) το 2010.

45 Βλ., όσον αφορά τους όρους «πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα», κατά την έννοια του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ, απόφαση της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου (C-399/12, EU:C:2014:2258, σκέψεις 56 επ.). Βλ., όσον αφορά τον δεσμευτικό χαρακτήρα του κανονισμού ραδιοεπικοινωνιών και τις τροποποιήσεις του, άρθρο 4, παράγραφος 3, του καταστατικού χάρτη της ΔΕΤ, που παρατίθεται στο σημείο 5 των παρουσών προτάσεων, και άρθρο 54 του καταστατικού χάρτη της ΔΕΤ. Βλ., επιπλέον, όσον αφορά τη μνεία, που περιέχεται στις πράξεις της Ένωσης, της ΔΕΤ και του κανονισμού τηλεπικοινωνιών, σημείο 46 και υποσημείωση 34 των παρουσών προτάσεων.

46 Θεωρώ ότι παρέλκει να αποφανθεί το Δικαστήριο, στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής, επί του ζητήματος αν το Συμβούλιο ήταν, επιπλέον, υποχρεωμένο να χρησιμοποιήσει το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ. Πράγματι, το ζήτημα αυτό δεν τίθεται εν προκειμένω, εφόσον το Συμβούλιο δηλώνει ότι έκανε πράγματι χρήση της εν λόγω διατάξεως κατά την έκδοση της πράξεως αυτής.

61. Για τους λόγους που εκτίθενται στη συνέχεια, θεωρώ ότι πρέπει να γίνει δεκτό το αίτημα της Επιτροπής και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη πράξη λόγω παραβάσεως του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ.

62. Πρώτον, διαπιστώνεται ότι, κατά το γράμμα του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ, οι θέσεις που θα πρέπει να ληφθούν εξ ονόματος της Ένωσης κατά την έννοια αυτής της διατάξεως εγκρίνονται από το Συμβούλιο υπό τη μορφή «αποφάσεως». Επομένως, εκδίδοντας την προσβαλλόμενη πράξη υπό τη μορφή συμπερασμάτων, το Συμβούλιο έκανε χρήση νομικού τύπου διαφορετικού από αυτόν που προβλέπεται από τη Συνθήκη.

63. Όπως και η Επιτροπή, εκτιμώ ότι η κατάσταση αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί ως απλός τύπος. Πράγματι, όπως θα εκθέσω στη συνέχεια, η επιλογή της νομικής μορφής μιας πράξεως της Ένωσης καθορίζει, αφενός, τη φύση και τα νομικά αποτελέσματα της πράξεως⁴⁷ και, αφετέρου, την εφαρμοστέα διαδικασία για την έκδοση της εν λόγω πράξεως⁴⁸.

64. Δεύτερον, θεωρώ ότι το γεγονός ότι η προσέγγιση που ακολούθησε το Συμβούλιο, εν προκειμένω, για να καθορίσει τις θέσεις που θα πρέπει να ληφθούν εξ ονόματος της Ένωσης όσον αφορά την ΠΔΡ-15, αντιστοιχεί προς αυτή που ακολουθήθηκε κατά τις προηγούμενες παγκόσμιες διασκέψεις των ραδιοεπικοινωνιών⁴⁹, είναι άνευ σημασίας για την ανάλυση που πρέπει να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής. Πράγματι, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, μια απλή πρακτική του Συμβουλίου δεν μπορεί να παρεκκλίνει από τους κανόνες της Συνθήκης και δεν μπορεί, κατά συνέπεια, να δημιουργήσει προηγούμενο που να δεσμεύει τα θεσμικά όργανα της Ένωσης⁵⁰. Επιπλέον, διαπιστώνεται ότι η προηγούμενη πρακτική που επικαλείται το Συμβούλιο αφορούσε, ως επί το πλείστον, την περίοδο πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβόνας που εισήγαγε το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ στην νυν διατύπωσή του⁵¹.

65. Τρίτον, όσον αφορά την απόφαση IBM κατά Επιτροπής⁵², την οποία επικαλείται το Συμβούλιο, πρέπει να τονισθεί ότι, μολονότι ασφαλώς το Δικαστήριο διαπίστωσε, με την εν λόγω απόφαση, ότι η μορφή με την οποία εκδίδονται πράξεις ή αποφάσεις είναι, καταρχήν, αδιάφορη όσον αφορά τη δυνατότητα προσβολής τους με προσφυγή ακυρώσεως, πάντως από αυτή δεν μπορεί να συναχθεί ότι η μορφή μιας πράξεως της Ένωσης δεν έχει σημασία ως προς τη νομιμότητα της οικείας πράξεως.

66. Συναφώς, φρονώ ότι το γεγονός ότι ένα θεσμικό όργανο της Ένωσης παρεκκλίνει από τη νομική μορφή που προβλέπεται από τις Συνθήκες μπορεί να συνιστά παράβαση ουσιώδους τύπου ικανή να επιφέρει την ακύρωση της πράξεως, μεταξύ άλλων, όταν η παρέκκλιση αυτή ενδέχεται να δημιουργήσει αβεβαιότητα ως προς τη φύση της εν λόγω πράξεως ή την ακολουθητέα διαδικασία για την έκδοσή της. Πράγματι, σε μια τέτοια περίπτωση, η ασφάλεια δικαίου διακυβεύεται και η πλήρης άσκηση από το Δικαστήριο του δικαστικού ελέγχου της νομιμότητας της οικείας πράξεως καθίσταται δυσχερής⁵³.

47 Βλ. σημεία 68 και 72 των παρουσών προτάσεων.

48 Βλ. σημεία 81 και 82 των παρουσών προτάσεων.

49 Βλ., μεταξύ άλλων, συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής που αφορά τις ευρωπαϊκές θέσεις για την Παγκόσμια Διάσκεψη των Ραδιοεπικοινωνιών (ΠΔΡ-2000) (Doc. 7788/00), συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «La Conférence mondiale des radiocommunications 2007 de l'UIT (ΠΔΡ-07)» (Doc. 11991/07) και συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την Παγκόσμια Διάσκεψη των Ραδιοεπικοινωνιών 2012 (ΠΔΡ-12) της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών (ΔΕΤ) (Doc. 10301/11).

50 Βλ., κατ' αναλογία, ως προς την αναφορά της νομικής βάσεως μιας πράξεως της Ένωσης, απόφαση της 1ης Οκτωβρίου 2009, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-370/07, EU:C:2009:590, σκέψη 54 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία), και, ως προς την ορθή νομική βάση, γνωμοδότηση 1/08 (Συμφωνίες που τροποποιούν τους πίνακες συγκεκριμένων δεσμεύσεων δυνάμει της AGCS [GATS - γενικής συμφωνίας για τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών]), της 30ής Νοεμβρίου 2009 (EU:C:2009:739, σκέψη 172 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Βλ., επιπλέον, απόφαση της 6ης Μαΐου 2008, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (C-133/06, EU:C:2008:257, σκέψη 60).

51 Βλ., όσον αφορά τη γένεση του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ, υποσημείωση 23 των παρουσών προτάσεων.

52 Απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 1981, IBM κατά Επιτροπής (60/81, EU:C:1981:264, σκέψη 9). Βλ. υποσημείωση 10 των παρουσών προτάσεων.

53 Βλ., συναφώς, σημεία 75 και 76 των παρουσών προτάσεων.

67. Εκτιμώ ότι τέτοιου είδους αβεβαιότητα υφίσταται πράγματι εν προκειμένω. Ειδικότερα, για τους λόγους που θα εκθέσω στη συνέχεια, φρονώ ότι η επιλογή του Συμβουλίου να εκδώσει την προσβαλλόμενη πράξη υπό τη μορφή συμπερασμάτων, αντί αποφάσεως, δημιούργησε σοβαρή αβεβαιότητα, αφενός, ως προς τη φύση της εν λόγω πράξεως και, αφετέρου, ως προς τη διαδικασία που έπρεπε να ακολουθηθεί για την έκδοσή της

α) Επί της αβεβαιότητας που αφορά τη φύση της προσβαλλομένης πράξεως

68. Το άρθρο 288 ΣΛΕΕ διακρίνει μεταξύ διαφόρων τύπων νομικών πράξεων της Ένωσης, προσδίδοντας σε κάθε έναν τα δικά του χαρακτηριστικά ως προς το περιεχόμενό του, την εφαρμογή του και τα νομικά του αποτελέσματα. Είναι, επομένως, απαραίτητο η φύση μιας πράξεως της Ένωσης να μπορεί να προσδιορίζεται με σαφήνεια.

69. Εν προκειμένω, ωστόσο, οι παρατηρήσεις των παρεμβαίνόντων κρατών μελών καταδεικνύουν, κατά την άποψή μου, την ύπαρξη σοβαρής αβεβαιότητας ως προς τη φύση της προσβαλλομένης πράξεως.

70. Συγκεκριμένα, ενώ το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη πράξη συνιστά «κατ' ουσίαν» απόφαση του Συμβουλίου που καθορίζει τις θέσεις που θα πρέπει να ληφθούν εξ ονόματος της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ, η άποψη αυτή αμφισβητείται από τη Δημοκρατία της Τσεχίας, τη Γαλλική Δημοκρατία και την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Πράγματι, τα δύο πρώτα κράτη θεωρούν ότι η εν λόγω πράξη συνιστά κοινή θέση της Ένωσης και των κρατών μελών που ελήφθη σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 1, στοιχείο β', της αποφάσεως 243/2012, ενώ το τελευταίο εκτιμά ότι πρόκειται για συμπεράσματα του Συμβουλίου. Επιπλέον, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη πράξη έχει δεσμευτικό χαρακτήρα, ενώ η Τσεχική Δημοκρατία φρονεί ότι η εν λόγω πράξη είναι νομικώς δεσμευτική μόνο για ορισμένα μέρη, που καλύπτουν πτυχές οι οποίες εμπίπτουν, κατ' αυτόν τον παρεμβαίνοντα διάδικο, στην αρμοδιότητα της Ένωσης. Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, εξάλλου, φρονεί ότι η προσβαλλόμενη πράξη έχει χαρακτήρα μη δεσμευτικών συμπερασμάτων⁵⁴.

71. Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το Συμβούλιο και τα παρεμβαίνοντα κράτη μέλη διαφωνούν ριζικά, τόσο ως προς το ζήτημα αν η προσβαλλόμενη πράξη συνιστά πράξη της Ένωσης ή πράξη «υβριδική», εκδοθείσα από την Ένωση και τα κράτη μέλη από κοινού, όσο και ως προς το δεσμευτικό αποτέλεσμα της εν λόγω πράξεως.

72. Μολονότι, κατά την άποψή μου, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η προσβαλλόμενη πράξη συνιστά πράξη θεσμικού οργάνου, ήτοι του Συμβουλίου, όπως αυτό συνάγεται από τον ίδιο τον τίτλο της εν λόγω πράξεως, και ότι προορίζεται να παραγάγει νομικά αποτελέσματα⁵⁵, φρονώ εντούτοις ότι εξακολουθεί να υφίσταται αβεβαιότητα ως προς την ακριβή φύση της. Η αβεβαιότητα αυτή είναι κατά μείζονα λόγο μεγαλύτερη, καθόσον το Συμβούλιο αποφάσισε, για την έκδοση της προσβαλλομένης πράξεως, να παρεκκλίνει από τη νομική μορφή που είχε προτείνει η Επιτροπή⁵⁶, ήτοι αυτή που ρητώς προβλέπεται στο άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ⁵⁷. Επιπλέον, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, ενώ ο δεσμευτικός χαρακτήρας των αποφάσεων του Συμβουλίου απορρέει άμεσα από το άρθρο 288 ΣΛΕΕ⁵⁸, οι Συνθήκες δεν προβλέπουν τίποτε ως προς τα

54 Το Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας δεν εξέφρασε άποψη ως προς τη φύση και τα νομικά αποτελέσματα της προσβαλλομένης πράξεως.

55 Βλ. σημεία 17 έως 23 των παρουσών προτάσεων.

56 Βλ. σημεία 10 και 12 των παρουσών προτάσεων. Βλ. όσον αφορά την πρακτική που ακολούθησε το Συμβούλιο κατά τις προηγούμενες παγκόσμιες διασκέψεις των ραδιοεπικοινωνιών, σημείο 64 των παρουσών προτάσεων.

57 Βλ. σημείο 62 των παρουσών προτάσεων.

58 Κατά το άρθρο 288 ΣΛΕΕ, η απόφαση είναι δεσμευτική ως προς όλα τα μέρη της.

αποτελέσματα που πρέπει να αναγνωρίζονται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου. Πράγματι, όπως τονίζει η Επιτροπή, το Συμβούλιο, εκδίδοντας την προσβαλλόμενη πράξη υπό μορφή συμπερασμάτων, επέλεξε μια νομική μορφή που δεν προβλέπεται από τις Συνθήκες και η οποία γενικώς χρησιμοποιείται για πράξεις μη δεσμευτικού χαρακτήρα⁵⁹.

73. Η διαπιστωθείσα αβεβαιότητα ως προς τη φύση της προσβαλλομένης πράξεως δεν μπορεί, κατά τη γνώμη μου, να αρθεί με μια ανάλυση του περιεχομένου της εν λόγω πράξεως.

74. Πρώτον, όπως υπογραμμίζει η Επιτροπή, σε αντίθεση με την πρότασή της της 29ης Μαΐου 2015, που παρέπεμπε στο άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ⁶⁰, τα συμπεράσματα που ενέκρινε το Συμβούλιο στις 26 Οκτωβρίου 2015 δεν περιέχουν καμία ένδειξη όσον αφορά τη νόμιμη βάση τους, ουσιαστική ή διαδικαστική⁶¹.

75. Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, η υποχρέωση αναφοράς της νομικής βάσεως μιας πράξεως εμπίπτει στην υποχρέωση αιτιολογήσεως, όπως αυτή θεσπίζεται με το άρθρο 296 ΣΛΕΕ, που σκοπεί να διασφαλίσει, αφενός, ότι το Δικαστήριο μπορεί να ασκεί τον δικαστικό του έλεγχο και, αφετέρου, ότι τόσο τα κράτη μέλη όσο και οι ενδιαφερόμενοι τρίτοι λαμβάνουν γνώση των συνθηκών υπό τις οποίες τα θεσμικά όργανα της Ένωσης εφάρμοσαν τη Συνθήκη⁶².

76. Το Δικαστήριο έχει επίσης κρίνει ότι η απαίτηση της ασφάλειας δικαίου επιβάλλει κάθε πράξη σκοπούσα στην παραγωγή εννόμων αποτελεσμάτων να αντλεί την υποχρεωτική της ισχύ από διάταξη του δικαίου της Ένωσης η οποία πρέπει ρητώς να αναφέρεται ως νομική βάση της και η οποία ορίζει τη νομική μορφή που πρέπει να έχει η εν λόγω πράξη⁶³. Καίτοι η παράλειψη αναφοράς συγκεκριμένης διάταξης της Συνθήκης δεν μπορεί να συνιστά ουσιώδες ελάττωμα, όταν η νομική βάση μιας πράξης μπορεί να καθοριστεί βάσει άλλων στοιχείων αυτής, εντούτοις η ρητή αναφορά είναι απαραίτητη όταν, ελλείψει αυτής, οι ενδιαφερόμενοι και το Δικαστήριο παραμένουν στην αβεβαιότητα ως προς την ακριβή νομική βάση⁶⁴.

77. Φρονώ ότι η παρούσα υπόθεση εμπίπτει ακριβώς στην τελευταία αυτή περίπτωση. Πράγματι, από τις παρατηρήσεις των παρεμβαινόντων κρατών μελών προκύπτει σαφώς ότι οι ενδιαφερόμενοι δεν μπορούσαν να είναι βέβαιοι για την ακριβή νομική βάση της προσβαλλομένης πράξεως και, επομένως, για τη φύση της εν λόγω πράξεως.

78. Δεύτερον, η ορολογία που χρησιμοποιήθηκε στην προσβαλλόμενη πράξη επιτείνει, κατά την άποψή μου, την αβεβαιότητα ως προς τη φύση της. Πράγματι, ενώ από το άρθρο 1 της προτάσεως της Επιτροπής της 29ης Μαΐου 2015 προκύπτει σαφώς ότι αυτή αφορά τις θέσεις που θα πρέπει να ληφθούν εξ ονόματος της Ένωσης κατά την ΠΔΡ-15⁶⁵, τα συμπεράσματα που ενέκρινε το Συμβούλιο στις 26 Οκτωβρίου 2015 περιορίζονται, όπως αναφέρει η Επιτροπή, στο να «επιδοκιμάζουν ευρέως» τους στόχους που καθορίζονται με τα εν λόγω συμπεράσματα και στο να «καλούν τα κράτη μέλη να επιδιώξουν [αυτούς] τους στόχους [...] και να τηρήσουν τις αρχές που εκτίθενται στην απόφαση 243/2012/ΕΕ, σχετικά με την καθιέρωση πολυετούς προγράμματος πολιτικής για το ραδιοφάσμα, κατά τις διαπραγματεύσεις για ενδεχόμενες τροποποιήσεις του κανονισμού ραδιοεπικοινωνιών της ΔΕΤ στην ΠΔΡ-15»⁶⁶.

59 Πράγματι, η μορφή των «συμπερασμάτων» προβλέπεται στις Συνθήκες μόνο για ορισμένες πράξεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Βλ. άρθρο 148 ΣΛΕΕ.

60 Βλ. σημείο 10 των παρουσών προτάσεων.

61 Βλ. σημείο 12 των παρουσών προτάσεων.

62 Βλ., συναφώς, απόφαση της 1ης Οκτωβρίου 2009, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-370/07, EU:C:2009:590, σκέψεις 37 και 38).

63 Βλ. απόφαση της 14ης Ιουνίου 2016, Επιτροπή κατά McBride κ.λπ. (C-361/14 P, EU:C:2016:434, σκέψη 47 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

64 Βλ. την απόφαση της 14ης Ιουνίου 2016, Επιτροπή κατά McBride κ.λπ. (C-361/14 P, EU:C:2016:434, σκέψη 48 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

65 Βλ. σημεία 10 και 11 των παρουσών προτάσεων.

66 Βλ. σημείο 12 των παρουσών προτάσεων.

79. Θεωρώ ότι, λαμβανομένης υπόψη της επιλογής του Συμβουλίου να εκδώσει την προσβαλλόμενη πράξη υπό άλλη νομική μορφή από αυτή που προβλέπει το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ και ελλείψει αναφοράς της εν λόγω διατάξεως ως νομικής βάσεως της οικείας πράξεως, οι «αποδυναμωμένες» εκφράσεις που χρησιμοποιούνται στην προσβαλλόμενη πράξη, ιδίως σε σύγκριση με εκείνες που χρησιμοποιούνται στην πρόταση που είχε υποβάλει η Επιτροπή, ενδέχεται να επιτείνουν την αβεβαιότητα ως προς τη φύση της εν λόγω πράξεως και, επομένως, ως προς την έκταση της υποχρέωσης που τα κράτη μέλη υπέχουν από το δίκαιο της Ένωσης να προασπίσουν τις θέσεις που διατυπώθηκαν με την προσβαλλόμενη πράξη⁶⁷.

β) Επί της αβεβαιότητας που αφορά τη διαδικασία που έπρεπε να ακολουθηθεί για την έκδοση της προσβαλλομένης πράξεως

80. Η επιλογή του Συμβουλίου να εκδώσει την προσβαλλόμενη πράξη υπό τη μορφή συμπερασμάτων, αντί αποφάσεως, δημιούργησε επίσης αβεβαιότητα όσον αφορά τη διαδικασία που έπρεπε να ακολουθηθεί για την έκδοσή της.

81. Σύμφωνα με το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ, οι αποφάσεις που καθορίζουν τις θέσεις που θα πρέπει να ληφθούν εξ ονόματος της Ένωσης εκδίδονται από το Συμβούλιο μετά από πρόταση της Επιτροπής ή του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας. Επιπλέον, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, δυνάμει του άρθρου 16, παράγραφος 3, ΣΕΕ, το Συμβούλιο εκδίδει τέτοιες αποφάσεις κατά τη διαδικασία της ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία⁶⁸.

82. Αντιθέτως, οι Συνθήκες δεν περιέχουν καμία αναφορά στη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί για την έγκριση των συμπερασμάτων του Συμβουλίου, διότι πρόκειται για νομική μορφή η οποία δεν προβλέπεται από τις Συνθήκες⁶⁹.

83. Στην υπό κρίση υπόθεση, όμως, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι, ακόμη και αν η προσβαλλόμενη πράξη εκδόθηκε υπό τη μορφή συμπερασμάτων, η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ είχε σαφώς εφαρμογή για την έκδοση της εν λόγω πράξεως και πράγματι ακολουθήθηκε.

84. Θεωρώ ότι το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να ευδοκιμήσει.

85. Συναφώς, πρέπει να υπενθυμισθεί ότι οι Συνθήκες θέσπισαν ένα σύστημα κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ των διαφόρων θεσμικών οργάνων της Ένωσης, με το οποίο ανατίθεται σε κάθε όργανο η δική του αποστολή εντός του θεσμικού πλαισίου της Ένωσης κατά την επιτέλεση του έργου που της έχει ανατεθεί. Συγκεκριμένα, το άρθρο 13, παράγραφος 2, ΣΕΕ ορίζει ότι κάθε θεσμικό όργανο της Ένωσης δρα εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται από τις Συνθήκες, σύμφωνα με τις διαδικασίες, τους όρους και τους σκοπούς τους οποίους αυτές προβλέπουν. Η διάταξη αυτή εκφράζει την αρχή της θεσμικής ισορροπίας, που αποτελεί χαρακτηριστικό της θεσμικής δομής της Ένωσης και η οποία σημαίνει ότι κάθε θεσμικό όργανο ασκεί τις αρμοδιότητές του σεβόμενο τις αρμοδιότητες των υπολοίπων⁷⁰.

67 Βλ., συναφώς, σημείο 40 των παρούσων προτάσεων.

68 Βλ., συναφώς, απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2014, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Συμβουλίου (C-81/13, EU:C:2014:2449, σκέψη 66), και, αναλυτικότερα, προτάσεις της γενικής εισαγγελέα J. Kokott στην υπόθεση Ηνωμένο Βασίλειο κατά Συμβουλίου (C-81/13, EU:C:2014:2114, σημείο 98).

69 Βλ. σημείο 72 και υποσημείωση 59 των παρούσων προτάσεων.

70 Βλ. απόφαση της 28ης Ιουλίου 2016, Συμβούλιο κατά Επιτροπής (C-660/13, EU:C:2016:616, σκέψεις 31 και 32 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

86. Σε αυτό ακριβώς το πλαίσιο, το Δικαστήριο έχει κρίνει, και μάλιστα επανειλημμένως, ότι οι κανόνες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο διαμορφώνεται η βούληση των θεσμικών οργάνων της Ένωσης προβλέπονται από τις Συνθήκες και είναι δεσμευτικοί τόσο για τα κράτη μέλη όσο και για τα ίδια τα θεσμικά όργανα⁷¹. Θεωρώ ότι η συλλογιστική αυτή ισχύει και για τους κανόνες των Συνθηκών που προδιαγράφουν τη νομική μορφή που πρέπει να λαμβάνει μια πράξη της Ένωσης⁷².

87. Επομένως, τα θεσμικά όργανα της Ένωσης δεν είναι ελεύθερα να επιλέγουν ορισμένα στοιχεία των προβλεπόμενων από τις Συνθήκες διαδικασιών τα οποία είναι της αρεσκείας τους, αγνοώντας συγχρόνως άλλα. Η υπό κρίση υπόθεση καταδεικνύει τους λόγους για τους οποίους μια τέτοια προσέγγιση «à la carte» δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Πράγματι, το γεγονός ότι το Συμβούλιο παρεξέκλινε από τη νομική μορφή που προβλέπεται στο άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ δημιουργεί αμφιβολίες ως προς τη διαδικασία που έπρεπε να ακολουθηθεί για την έκδοση της προσβαλλόμενης πράξεως, ιδίως όσον αφορά τον ρόλο της Επιτροπής και τον τρόπο ψηφοφορίας εντός του Συμβουλίου.

88. Όσον αφορά, πρώτον, τον ρόλο της Επιτροπής, τίθεται, καταρχάς, το ερώτημα αν η προσβαλλόμενη πράξη μπορεί πράγματι να θεωρηθεί ότι εκδόθηκε «μετά από πρόταση της Επιτροπής», όπως προβλέπει το άρθρο 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι η εν λόγω πράξη έχει διαφορετική νομική μορφή από αυτή που προτάθηκε με την πρόταση που υπέβαλε η Επιτροπή⁷³. Επιπλέον, όφειλε η Επιτροπή να υποβάλει πρόταση συμπερασμάτων του Συμβουλίου ή μάλλον έπρεπε μια τέτοια πρόταση να καταρτισθεί και υποβληθεί από την προεδρία του Συμβουλίου, όπως συμβαίνει συνήθως στην περίπτωση των συμπερασμάτων του Συμβουλίου; Τέλος, είχε δικαίωμα η Επιτροπή να τροποποιήσει την πρότασή της, σύμφωνα με το άρθρο 293, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, ή να την αποσύρει, από τη στιγμή που το Συμβούλιο είχε μεταβάλει τη νομική μορφή της πράξεως;

89. Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω ερωτήματα, η προσέγγιση που ακολούθησε το Συμβούλιο έθεσε υπό αμφισβήτηση τον ρόλο της Επιτροπής στην έκδοση της προσβαλλόμενης πράξεως και, επομένως, διακύβευσε τη θεσμική ισορροπία που θέσπισαν οι Συνθήκες.

90. Δεύτερον, όσον αφορά τον τρόπο ψηφοφορίας εντός του Συμβουλίου, αυτό αναγνωρίζει, αφενός, ότι η ειδική πλειοψηφία ήταν, «καταρχήν» εφαρμοστέα στην έκδοση της προσβαλλόμενης πράξεως. Αφετέρου, το Συμβούλιο επέλεξε στην πράξη, όπως τονίζει η Επιτροπή, μια νομική μορφή που κατά κανόνα χρησιμοποιείται για τις πράξεις που εγκρίνει το Συμβούλιο με «συναίνεση». Επιπλέον, το Συμβούλιο επισημαίνει ότι ο υψηλός βαθμός σύγκλισης που υφίστατο μεταξύ των κρατών μελών, όσον αφορά τους στόχους που η Ένωση έπρεπε να επιδιώξει κατά την ΠΔΡ-15, κατέστησε δυνατή την επίτευξη συμφωνίας με ομοφωνία, από τη στιγμή που ορισμένα κράτη μέλη ήσαν τις επιφυλάξεις εντός της Επιτροπής των Μόνιμων Αντιπροσώπων (Coreper). Τέλος, το Συμβούλιο προσθέτει ότι, δεδομένου ότι η Επιτροπή, κατά τη διάρκεια των συζητήσεων που κατέληξαν στην έκδοση της προσβαλλόμενης πράξεως, δεν προέβη σε τροποποίηση της προτάσεώς της προκειμένου να λάβει υπόψη τις τροποποιήσεις επί των οποίων επέκειτο συμφωνία εντός του Συμβουλίου, προκύπτει από το άρθρο 293, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ ότι το Συμβούλιο έπρεπε να αποφασίσει ομόφωνα⁷⁴.

91. Τα επιχειρήματα του Συμβουλίου δεν μπορούν να γίνουν δεκτά.

71 Βλ. αποφάσεις της 6ης Σεπτεμβρίου 2017, Σλοβακία κατά Συμβουλίου και Ουγγαρία κατά Συμβουλίου (C-643/15 και C-647/15, EU:C:2017:631, σκέψη 149), και της 28ης Απριλίου 2015, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-28/12, EU:C:2015:282, σκέψη 42 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Βλ. επίσης, υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 13ης Ιουλίου 2004, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-27/04, EU:C:2004:436, σκέψη 81).

72 Κατά το άρθρο 296, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, όταν δεν προβλέπεται στις Συνθήκες ο τύπος της προς έκδοση πράξης, τα θεσμικά όργανα επιλέγουν τον τύπο της πράξης αυτής κατά περίπτωση, τηρώντας τις εφαρμοστέες διαδικασίες και την αρχή της αναλογικότητας.

73 Βλ. σημεία 10 και 12 των παρουσών προτάσεων.

74 Δυνάμει αυτής της διατάξεως, πλην ορισμένων περιπτώσεων που απαριθμούνται, όταν, δυνάμει των Συνθηκών, το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από πρόταση της Επιτροπής, το Συμβούλιο μπορεί να τροποποιεί την πρόταση αυτή μόνον ομόφωνα.

92. Ασφαλώς, οι Συνθήκες δεν αντιτίθενται στο να μπορεί μια πράξη, η οποία πρέπει να εκδοθεί κατά τη διαδικασία της ειδικής πλειοψηφίας, να εκδίδεται, ενδεχομένως, με την υποστήριξη όλων των κρατών μελών⁷⁵. Έχω, εξάλλου, επίγνωση του ότι η προεδρία του Συμβουλίου πρέπει, σε ένα πνεύμα καλής συνεργασίας, να λαμβάνει υπόψη και να αποδέχεται, στο μέτρο του δυνατού, κατά τις διαπραγματεύσεις που διεξάγονται στο πλαίσιο διαδικασίας ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία, τα αιτήματα των αντιπροσωπειών των κρατών μελών που δεν έχουν το δικαίωμα, δυνάμει των Συνθηκών, να εμποδίσουν την έκδοση της οικείας πράξεως.

93. Εντούτοις, γεγονός παραμένει ότι το Συμβούλιο δεν επιτρέπεται, χαρακτηρίζοντας μια πράξη ως «συμπεράσματα», να δημιουργεί αβεβαιότητα στα κράτη μέλη ως προς τη δυνατότητά τους να εμποδίσουν την έκδοση της εν λόγω πράξεως. Συγκεκριμένα, μια τέτοια προσέγγιση θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα να καταστρατηγηθεί ή να καταστεί ανενεργή η διαδικασία της ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία και, συνακόλουθα, να θέσει σε κίνδυνο την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας ψηφοφορίας στο Συμβούλιο⁷⁶. Θεωρώ ότι ο κίνδυνος αυτός είναι ιδιαίτερα εμφανής, σε περίπτωση που, όπως εν προκειμένω, το Συμβούλιο παρεκκλίνει από τη νομική μορφή που προβλέπεται ρητώς από τις Συνθήκες, εκδίδοντας μια πράξη υπό τη μορφή συμπερασμάτων αντί απόφασης.

94. Στο πλαίσιο αυτό, επιθυμώ να υπογραμμίσω ότι η επιλογή μεταξύ της διαδικασίας ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία και της διαδικασίας ψηφοφορίας με ομοφωνία ή με συναίνεση είναι μεγάλης σημασίας, διότι η επιλογή αυτή μπορεί να έχει συνέπειες όσον αφορά τον προσδιορισμό του περιεχομένου της οικείας πράξεως⁷⁷. Όπως, ορθώς, επισήμανε η γενική εισαγγελέας E. Sharpston, «[μ]ια απόφαση για την οποία όλοι συμφωνούν ή στην οποία δεν αντιτίθεται κανένας δεν είναι υποχρεωτικώς όμοια με μια απόφαση για την οποία συμφωνεί μια ειδική πλειοψηφία. Επί παραδείγματι, το περιεχόμενο μιας απόφασης που μπορεί να επιτύχει ειδική πλειοψηφία θα πρέπει ενδεχομένως να τροποποιηθεί προκειμένου να εγκριθεί ομοφώνως ή δίχως την ελάχιστη εναντίωση»⁷⁸.

95. Κατόπιν όλων των ανωτέρω σκέψεων, εκτιμώ ότι, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, το Συμβούλιο, παρεκκλίνοντας από τη νομική μορφή που προβλέπεται από τις Συνθήκες, δημιούργησε αβεβαιότητα τόσο ως προς τη φύση της προσβαλλομένης πράξεως όσο και ως προς τη διαδικασία που έπρεπε να ακολουθηθεί για την έκδοσή της, με συνέπεια η παρέκκλιση αυτή να συνιστά παράβαση του άρθρου 218, παράγραφος 9, ΣΛΕΕ, δυνάμενη να επιφέρει την ακύρωση της πράξεως.

96. Καταλήγω, επομένως, στο συμπέρασμα ότι ο μοναδικός λόγος ακυρώσεως που προέβαλε η Επιτροπή πρέπει να γίνει δεκτός και ότι τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2015 πρέπει να ακυρωθούν.

VI. Επί των δικαστικών εξόδων

97. Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Στην περίπτωση που το Δικαστήριο ακολουθήσει την πρότασή μου, ηττηθείς διάδικος είναι το Συμβούλιο και, επομένως, πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα της Επιτροπής η οποία διατύπωσε σχετικό αίτημα. Τα παρεμβαίνοντα κράτη μέλη φέρουν, σύμφωνα με το άρθρο 140, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα δικαστικά έξοδά τους.

⁷⁵ Βλ., συναφώς, προτάσεις της γενικής εισαγγελέας E. Sharpston στην υπόθεση Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-114/12, EU:C:2014:224, σημείο 189).

⁷⁶ Βλ., συναφώς, απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2017, Σλοβακία κατά Συμβουλίου και Ουγγαρία κατά Συμβουλίου (C-643/15 και C-647/15, EU:C:2017:631, σκέψη 148), στην οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι η αρχή της θεσμικής ισορροπίας απαγορεύει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να τροποποιεί κανόνα ψηφοφορίας κατά ειδική πλειοψηφία, που προβλέπεται από τις Συνθήκες, επιβάλλοντας στο Συμβούλιο, δυνάμει αποφάσεων εκδιδόμενων κατά το άρθρο 68 ΣΛΕΕ, κανόνα ψηφοφορίας με ομοφωνία.

⁷⁷ Βλ., κατ' αναλογία, σε σχέση με την επιλογή της νομικής βάσεως, αποφάσεις της 26ης Μαρτίου 1987, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (45/86, EU:C:1987:163, σκέψη 12), και της 23ης Φεβρουαρίου 1988, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Συμβουλίου (68/86, EU:C:1988:85, σκέψη 6).

⁷⁸ Προτάσεις της γενικής εισαγγελέας E. Sharpston στην υπόθεση Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-114/12, EU:C:2014:224, σημείο 189). Βλ. επίσης, συναφώς, προτάσεις του γενικού εισαγγελέα P. Mengozzi στην υπόθεση Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-28/12, EU:C:2015:43, σημείο 81).

VII. Πρόταση

98. Κατόπιν του συνόλου των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο:

- να ακυρώσει τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που εγκρίθηκαν στις 26 Οκτωβρίου 2015, σχετικά με την παγκόσμια διάσκεψη ραδιοεπικοινωνιών του 2015 (ΠΔΡ-15) της Διεθνούς Ενώσεως Τηλεπικοινωνιών (ΔΕΤ),
- να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα, και
- να ορίσει ότι η Τσεχική Δημοκρατία, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η Γαλλική Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.